

Autorzy tekstów: Mariola Bednarska, Magdalena Bylica-Pawlak, Danuta Czyżewska, Anna Dudkiewicz, Bożena Gąsiorowska, Hanna Józwiak, Anna Kubicka, Dorota Mińkowska, Renata Nalej, Alina Nowakowska, Danuta Paluchowska, Beata Stawicka, Ewa Trzaskowska, Katarzyna Zagrajek

Honorowy Komitet obchodów jubileuszu: Zofia Borkowska, Włodzimierz Kluciński, Krystyna Krawińska, Zofia Sobolewska, Włodzimierz Śliwiński, Andrzej Wilk, Zbigniew Wilk, Zofia Wilk, Eugeniusz Wojtkowski

Komitet Organizacyjny: Anna Dudkiewicz, Anna Kubicka, Sławomir Maszewski, Genowefa Milczarek, Alina Nowakowska, Kinga Sałaj, Beata Stawicka, Agnieszka Wilk

Redakcja: Gustaw Puchała

Fotografie: Archiwum szkoły, Studio Filmowe „Kronika” (str. 43-44)

Skład i łamanie: Katarzyna Okraszewska

Druk: Janowscy sp. z o. o., Grodzisk Mazowiecki, ul. Sienkiewicza 12

Wydawca: Liceum Ogólnokształcące im. Stefana Żeromskiego w Żyrardowie
96-300 Żyrardów, ul. Janiny J. Kacperskiej 6a
tel., fax: 46 855 31 22
e-mail: lozyrard@lo.zyrardow.edu.pl

Mecenas wydawnictwa:

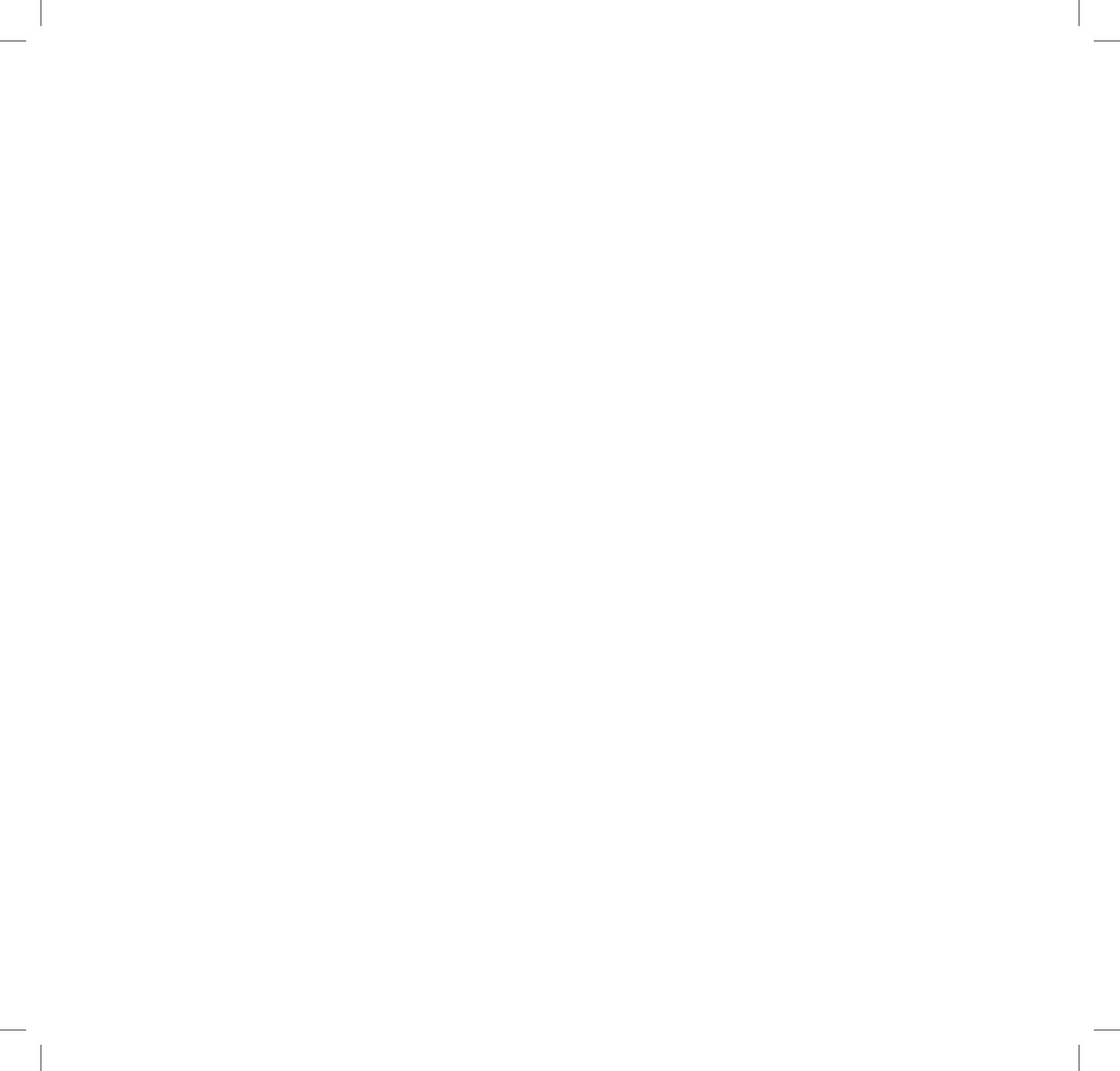
Prezydent Miasta Żyrardowa

Żyrardów 2010

Publikacja z okazji jubileuszu pięćdziesięciolecia powstania Liceum Ogólnokształcącego im. Stefana Żeromskiego w Żyrardowie

ISBN: 978-83-914657-0-7

**Liceum Ogólnokształcące
im. Stefana Żeromskiego
Inspirująca tradycja -
pasjonujące wyzwania**

Zbliżające się kolejne obchody jubileuszowe zachęciły nas do przygotowania tej niewielkiej broszury, ale nie sposób ująć w niej całego bogactwa doświadczeń, które składały się na codzienne i odświeżające życie Liceum od 2000 roku. Jedynie objętość wydawnictwa przesądziła o konieczności ograniczenia materii. Niemniej, nie zabrakło w niej tego, co uznaliśmy za wizytówkę okresu, który upłynął do dziś.

XXI wiek stanowi dla oświaty nie lada wyzwanie, podjęliśmy je bez lęku, bo budowanie na osiemdziesięcioletniej tradycji jest budowaniem na solidnym fundamencie, szczególnie jeśli jest ona tak inspirująca, jak w przypadku naszej szkoły.

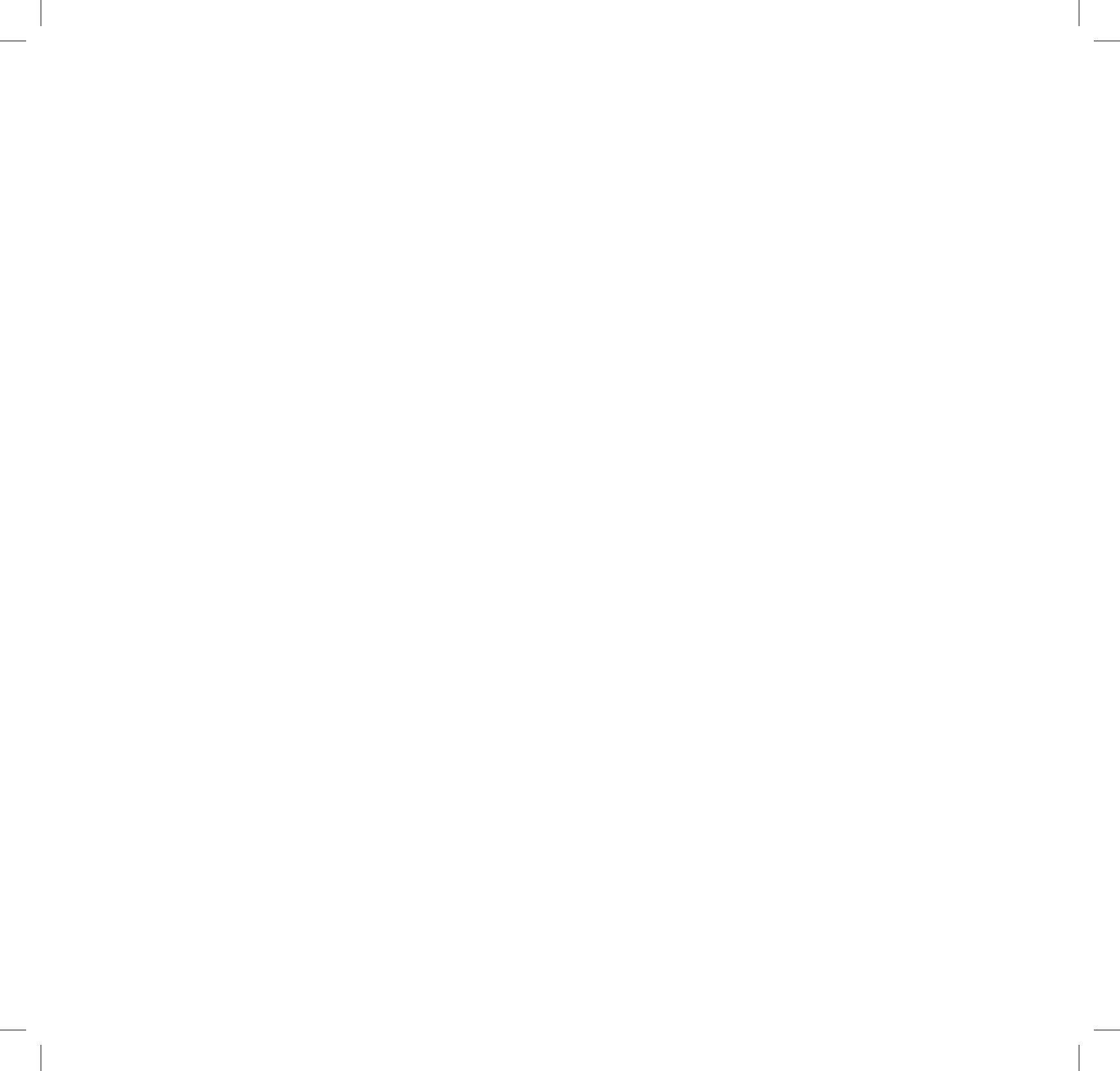
Dziesięć lat nowego wieku było dla nas czasem wielu przemian i twórczego rozwoju. Kreatywność, przedsiębiorczość i demokratyczne, otwarte społeczeństwo to niekwestionowane wartości we współczesnym świecie, to właśnie w szacunku dla nich wychowujemy i kształcimy młodzież. Nasi uczniowie, ze swoimi nauczycielami, poznali w tym czasie nowe przestrzenie edukacyjne, choćby podczas wielokrotnych wyjazdów, warsztatów, konkursów czy prezentacji. Uczestniczyli w wielu ciekawych formach zajęć sprzyjających niekonwencjonalnemu uczeniu się i osobistemu rozwojowi.

Są wartości, których znaczenia nie zmienia upływający czas, do takich należy przyjaźń. Świadczy o tym ciągle żywa tradycja spotkań absolwentów naszej szkoły. Koleżeńskie więzy trwają niewzruszone mimo upływu czasu, a nawet czas je wzmacnia i nadaje nowy wymiar. Ożywają po latach, przypominając słodki smak młodości. Przywróci go zapewne atmosfera tegorocznego zjazdu oraz kolejne spotkania ze wszystkimi, którzy zechcą w nich uczestniczyć.

Sympatykom i przyjaciołom Szkoły, jej absolwentom i tym, którzy ją tworzą wysiłkiem codziennej pracy, w tym szczególnym dniu, życzę miłych wrażeń, dobrych emocji i radosnych spotkań.

Genowefa Milczarek

Żyrardów, październik 2010 roku

OD DIALOGU DO SPOTKANIA

projekty społeczno-kulturalne

Od dialogu do spotkania

Nieformalna Grupa Młodzieży to nierejestrowane dotychczas stowarzyszenie uczniów różnych klas działające już kilka lat pod moją opieką w Liceum Ogólnokształcącym im. St. Żeromskiego w Żyrardowie w zmieniającym się składzie, wskutek odchodzenia ze szkoły uczniów po trzyletnim okresie kształcenia. Grupa istnieje w związku z podejmowanymi działaniami mającymi na celu tworzenie ciekawych koncepcji edukacji kulturoznawczej, które wpisywałyby się w założenia ogólnopolskich programów organizacji pozarządowych i w których poszukujemy środków na ich realizację. Na przestrzeni siedmiu lat pracowało w niej kilkaset osób, w tym kilkunastu dobrze zapowiadających się liderów. Kolejne pokolenia uczniów-członków Nieformalnej Grupy Młodzieży działającej w naszej szkole od 2003 roku pozyskały granty lub zdobywały laury w konkursach ogłoszonych w ramach kilku ogólnopolskich programów:

Projekt *Dialogi kultury w teatrze i dramacie* (2003) w ramach Pracowni Umiejętności Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności realizowany we współpracy z Akademią Rozwoju Filantropii w Polsce i Funduszem Młodych „Wehikuł”.

Projekty *Wbrew stereotypom – mosty porozumienia* (2003) i *Wielokulturowość jest bogactwem* (8-23.05.2003) w ramach Fabryki Inicjatyw Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności realizowany we współpracy z Akademią Rozwoju Filantropii w Polsce dzięki pośrednictwu LOG Fundusz Młodych „Wehikuł”.

Projekt *Żyrardowska Inicjatywa Fotograficzna* (2003) w ramach Fabryki Inicjatyw Akademii Rozwoju Filantropii w Polsce i Fundacji „Mazowsze” dzięki pośrednictwu LOG Fundusz Młodych „Wehikuł” we współpracy z Klubem Osiedlowym Spółdzielni Mieszkaniowej „Koliber”.

Projekt *Pamiętajcie o ogrodach* (1.06-30.11.2005) w ramach Działaj lokalnie IV Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności realizowany we współpracy z Akademią Rozwoju Filantropii w Polsce – grant przyznany w konkursie dzięki pośrednictwu LOG Fundusz Młodych „Wehikuł”.

Projekt *Zróbmy to razem – ogród moich marzeń* (19.07-31.12.2005) w ramach Dobrych pomysłów Polskiej Fundacji Dzieci i Młodzieży oraz J&S Pro Bono Poloniae.

Projekt *Cudze chwalicie, swego nie znacie – Powiat Żyrardowski* (2007) w ramach Działaj lokalnie V Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności i Akademii Rozwoju Filantropii w Polsce dzięki pośrednictwu LOG Fundusz Młodych „Wehikuł” – projekt kulturoznawczy w dziedzinie regionalistyki.

Ponadto wygraliśmy grant na nasz autorski projekt:

Wyzwania wobec inności wczoraj i dziś – spotkania polsko-izraelskie (1.09-31.12.2008) realizowany we współpracy ze Stowarzyszeniem Animatorów Kultury i Sztuki „Dziedzictwo” w ramach ogólnopolskiego konkursu grantowego ogłoszonego przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów.

Od 2008 roku zorganizowaliśmy już trzy udane spotkania polsko-izraelskie.

Dialogi kultury w teatrze i dramacie

Początkiem długoletniej przygody z projektami stało się działanie, które było wielkim zwycięstwo godnego docenienia snobizmu młodzieży. Swoją energię, talent w pracy społecznej i drogocenny czas podarowali temu przedsięwzięciu: **Elżbieta Ciechańska, Anna Kamińska, Piotr Stalewski, Krzysztof Nasternak, siostry Szepietowskie, Justyna Żak, Justyna Gąsiniak, Edyta Radkiewicz, Marcin Nowakowski**, a także **Anna Kukielk** i **Marika Fryc** oraz wielu energicznych młodych ludzi, których nazwisk nie zdołam wymienić. Pragnę im powiedzieć „dziękuję”, bo bez ich zaangażowania nie uwierzyłabym, że warto!

Nasz pierwszy projekt edukacji kulturoznawczej mierzył bardzo wysoko, bo zachęcał do zainteresowania się bardzo trudnymi i naprawdę elitarnymi zagadnieniami, ale udało się! Może dlatego, że jego promotorami była grupa prawdziwych pasjonatów i uzdolnionych liderów, ludzi otwartych, z dużą kulturą, pasją działania, emanujących przyjazną energią i umiejących skutecznie działać.

W ramach projektu odbyły się wykłady poświęcone twórczości Szekspira, Wyspiańskiego, Kantora, Awangardy i postmodernizmu. Poza tym, na kilku warsztatach, uczniowie mogli uczyć się na przykład arkanów recenzowania spektakli różnych odmian teatru, ale również doskonalić czytanie ze zrozumieniem czy umiejętność analizy i interpretacji dramatu. Prowadząca nie tylko wzbogacała wiedzę słuchaczy na dany temat, ale pokazywała również metodę pracy, pozwalającą łączyć refleksję kulturoznawczą z informacjami dotyczącymi tej wąskiej dziedziny sztuki.

Autorką i realizatorką części merytorycznej była nasza absolwentka Patrycja Mikłasz (na zdjęciu), absolwentka Wydziału Wiedzy o Teatrze AT w Warszawie. Struktura wykładów, równolegle opracowywanych pisemnie, stawała się dobrym wzorcowym materiałem do tworzenia interesująco komponowanych prac i kształtowała warsztat redakcyjny słuchaczy. Wykłady, w miarę możliwości i potrzeb, pozwalały na pożyteczne wykorzystanie urządzeń technicznych wzbogacających prezentację o obraz czy film.

Autorskie wykłady odsyłały do różnych źródeł wiedzy w zbiorach żyrdowskich bibliotek. Warto zaznaczyć, że biblioteki współpracowały z nami, tworząc bibliografie przedmiotowe.

Mimo poszukiwań nie znaleźliśmy sposobu na druk wysoko ocenianego przez profesjonalistów materiału, który był rzetelnym opracowaniem zagadnień prezentowanych w projekcie. Do dziś teksty te oraz nagrania wzbogacają zasoby lokalnych bibliotek szkolnych.

W ramach *Dialogów kultury*... odbyliśmy wycieczkę edukacyjną do Muzeum Teatralnego w Warszawie oraz uczestniczyliśmy w spektaklu teatru Collegium Nobilium „Wiśniowy Sad”, z którego uczniowie pisali konkursową recenzję, ponieważ nie mogło w projekcie zabrak-

nać inspiracji sprzyjających ich twórczej ekspresji.

Projekty mają też to do siebie, że pobudzona udziałem w nich energia zwykle szuka ujścia w nowych nieplanowanych formach działań. Takim, realizowanym poza pierwotnym planem, przedsięwzięciem była praca dwóch grup młodzieży, które zaangażowały się w tworzenie miniatur spektakli. Te dwa zespoły, pracując pod kierunkiem swoich kolegów, z dużym zaangażowaniem odpowiedziały na wyzwanie przygotowania różnych spektakli w oparciu o tekst „Antyfony”, z wykorzystaniem świeżo poznanych konwencji.

Bardzo często w trakcie realizacji projektu pojawiają się w nim nowi dobroczyńcy i sponsorzy. W tym wypadku w ramach nawiązanej za pośrednictwem MDK współpracy z Wydziałem Promocji Miasta otrzymaliśmy zaproszenia umożliwiające nam nieodpłatne uczestniczenie w spektaklu „Tumor Mózgowicz”, wystawianym w Żyrardowie podczas „Dni Żyrardowa”. Finalnym, miłym akcentem projektu był wykład prof. Jarosława Gajewskiego poświęcony interpretacji tego dramatu Witkacego.

Ponadto liderzy projektu *Dialogi kultury w teatrze i dramacie* otrzymali zaproszenie do bezpłatnego udziału w przedstawieniu Biesy, wystawianym wówczas w Akademii Teatralnej. Projekty powinny rozwijać umiejętność pracy na rzecz bardziej potrzebujących środowisk, realizowaliśmy więc inicjatywę wolontariackiej współpracy z grupą dzieci z Klubu Środowiskowego „Dziatwa”.

Ta pozalekcyjna edukacja stanowiła prawdziwą artystyczno-intelektualną przygodę. Mimo elitarności samej pasji, którą jest poznawanie dramatu i teatru w kontekście szeroko pojętej kultury, do programu włączyło się wiele osób z różnych środowisk – także nauczyciele i uczniowie z innych szkół oraz instruktorzy teatralni z funkcjonujących w mieście placówek kulturalno-oświatowych. Realizacja programu uruchomiła twórczą potencję młodzieżowego środowiska. Sukcesem zakończyła się systematyczna praca nad spektaklami-miniaturami. Wspólne działania młodzieży nieznaną wcześniej ujawniły potrzebę wymiany doświadczeń między różnymi środowiskami pasjonującymi się tym samym przedmiotem.

Wbrew stereotypom – prawdziwy trening antydyskryminacyjny i rzetelna szkoła dyskusji

Grupa podopiecznych Genowefy Milczarek oraz Bożeny Gąsiorowskiej innym projektowym przedsięwzięciem zaprotestowała przeciwko zdominowaniu przez stereotypy i uprzedzenia powszechnie przyjmowanych opinii na temat charakterystyk przedstawicieli różnych narodów. Czerpiąc z bardzo bogatych niegdyś tradycji tolerancji wynikającej z istnienia w naszym mieście wielokulturowej wspólnoty, grupa ogłosiła swoją inicjatywę: *Wbrew stereotypom – mosty porozumienia*. Ta inicjatywa wyrosła z przekonania, że należy likwidować uprzedzenia i przeciwdziałać ksenofobii. Projekt zawierał treści kształcenia z pogranicza języka polskiego, wiedzy o społeczeństwie, wiedzy o kulturze, historii oraz ścieżek edukacyjnych: proeuropejskiej i regionalnej, edukacji czytelniczej i medialnej. Wzboğacił wówczas realizowany we współpracy z Osiedlowym Klubem „Koliber” program zajęć pozalekcyjnych oferowanych w liceum.

W cyklu zajęć w ramach warsztatów dziennikarskich, które stały się prawdziwym treningiem antydyskryminacyjnym, młodzież rozpoczęła rozpoznawanie i podważanie silnie zakorzenionych stereotypów narodowościowych. Inicjowanym działaniom towarzyszyły dwie uczniowskie debaty. Bez wątpienia, najciekawszym elementem projektu *Wbrew stereotypom...* była jedna z nich. Rozważano w niej problem sformułowany w pytaniu, czy stereotypy narodowościowe sprzyjają porozumieniu? Debata była naprawdę rzetelną szkołą dyskusji i spotkała się z dużym zainteresowaniem. Poza planowanymi działaniami uczestnicy projektu obejrżeli bardzo ciekawą wystawę eksponowaną w Kaplicy Ewangelicko-Augsburskiej i prezentującą losy żyrdardowskich pastorów na tle życia społeczności ewangelickiej żyjącej niegdyś w naszym mieście.

Dzięki aktywności uczestników wycieczki powstał bardzo ciekawy i dojrzały tekst **Konrada Barszcza** drukowany potem w lokalnej prasie.

Takie projekty jak ten przynoszą różnego rodzaju korzyści realizującym je podmiotom. Działanie na pewno sprzyjało kształtowaniu uczniowskich postaw w duchu demokratycznego obywatelstwa oraz przygotowywało młodzież do międzykulturowego dialogu. Innym celem projektów jest rozwijanie w szkole bazy umożliwiającej uczniom wykorzystywanie nowoczesnych technologii. Dzięki temu przedsięwzięciu szkoła wzbogaciła się o nowy sprzęt techniczny: rzutnik folii, statyw oraz dyktafon cyfrowy. W poprzednim zakupiono kamerę cyfrową, więc jest coś dla ducha i dla ciała!

Wielokulturowość jest bogactwem – udana młodzieżowa kampania społeczna

Liderami kampanii podjętej do realizacji w ramach kolejnego przedsięwzięcia byli: **Magda Korzonkowska, Piotr Stalewski, Marcin Nowakowski i Gustaw Puchała**. Do szkolnej grupy dołączył zespół młodych dziennikarzy z „Kolibra” oraz uczniowie jednego z miejskich gimnazjów. Po pierwszym sukcesie, członkowie Nieformalnej Grupy nie spoczęli na laurach. Fundusz Młodych „Wehikuł” w ramach ogólnopolskiego programu „Fabryka Inicjatyw” przyznał autorskiemu projektowi Bożeny Gąsiorowskiej i Genowefy Milczarek grant na realizację kolejnego projektu w dziedzinie kulturoznawstwa oraz animacji aktywnych postaw obywatelskich. Projekt przewidywał zmundniejszą część badawczą oraz atrakcyjniejszą, warsztatową część polegającą na realizacji nagrań filmowych według stworzonego wcześniej scenariusza.

Projektem ***Wielokulturowość jest bogactwem – z przeszłości do przyszłości...*** pomysłodawcy chcieli zapoczątkować wśród młodzieży kampanię społeczną, która miała rozpropagować przekonanie, że harmonijne współzycie kultur w pewnym regionie, wyznawanie odmiennych religii jest prawdziwym bogactwem i pozytywną wartością w kontaktach społecznych.

Pierwszy etap działań związanych z kampanią miał na celu rozbudzenie zainteresowania lokalnej społeczności tematem wielokulturowych korzeni miasta i okolic. W naszym programie sformułowaliśmy kilka najistotniejszych w tej kwestii pytań. Uczestnicy programu poszukiwali śladów obcych kultur w historii Żyrardowa. Chcieli dociec prawdy o historii swojej małej ojczyzny. Grupa inicjatywna przygotowała scenariusz, na podstawie którego powstał film. Dokumentacja miała dotyczyć ważnych dla tematu obiektów i miejsc,

które sugerowały istnienie śladów, jakimi można podążać, aby zgłębić historię wielokulturowości terenu, na którym mieszkamy.

Bardzo ciekawą formą promocji przedsięwzięcia stał się udział Gustawa Puchały, jednego z uczestników projektu i uzdolnionego krasomówcy, w finale organizowanego przez PTTK Międzynarodowego Konkursu Krasomówczego w Golubiu-Dobrzyń. Po wygłoszeniu mowy „Wielokulturowość jest bogactwem” Gustaw osiągnął zaszczytny tytuł laureata, a szkoła mogła cieszyć się kolejnym spektakularnym osiągnięciem naszego ucznia [„Gościniec PTTK”, 1 (14/2004)].

Pamiętajcie o ogrodach, Zróbmy to razem – ogród moich marzeń

Ostatnie dziesięciolecie w pozalekcyjnym życiu naszej szkoły to w ogromnej mierze udział młodzieży w realizacji przedsięwzięć projektowych. Pozwala to znaleźć miejsce dla twórczej aktywności osób o bardzo różnorodnych zainteresowaniach. Uczniowie o zainteresowaniach przyrodniczych mieli okazję pogłębiać je uczestnicząc w projektach *Pamiętajcie o ogrodach* i *Zróbmy to razem – ogród moich marzeń*, które były realizowane w 2005 roku.

W pierwszym z nich realizatorzy poznali bliżej walory wartościowych obiektów przyrodniczych najbliższej okolicy: Bolimowskiego Parku Krajobrazowego, Arkadii, Nieborowa oraz miejscowego parku Karola Dittricha. Młodzież wykazała dużą aktywność i z zaangażowaniem uczestniczyła w zajęciach terenowych, nawet podczas wakacji. Poznawała założenia parkowe Żyrardowa, Arkadii, Nieborowa czy program rewitalizacji zabytkowego parku.

Wyjazdowe zajęcia warsztatowe w Bolimowskim Parku Krajobrazowym prowadziła Anna Traut – profesjonalna siła fachowa, przewodniczka oraz doskonała znawczyni walorów przyrodniczych naszej „małej ojczyzny”. Gawędziarski ton jej opowieści i mnóstwo ciekawostek pozostały w pamięci uczestników tego przedsięwzięcia. Młodzież miała też podczas tego wyjazdu okazję do uczestnictwa w warsztatach filmowych i obsługi kamery.

Wyprawa dała ciekawe efekty – w czasie pleneru powstało wiele prac plastycznych i fotograficznych, które utrwaliły przepiękne krajobrazy sentymentalnego parku w Arkadii.

Poznając historię, współczesność i plany rewitalizacji miejskiego parku Dittricha młodzieży uczestnicy projektu odkryli piękno robotniczego Żyrardowa, „miasta-ogrodu”. Dzięki przychylności dyrekcji Muzeum Mazowsza Zachodniego w Żyrardowie uczniowie mogli obejrzeć archiwalne materiały dotyczące historii naszego miasta, które nie są dostępne w izbie robotniczej i zgromadzili bogatą dokumentację fotograficzną minionych lat. Poznanie historii miasta i parku zaowocowało pracą nad samodzielną inwentaryzacją zabytkowego drzewostanu tego miejskiego ogrodu, którego rewitalizacja właśnie się zaczynała. Owocem zainteresowań były zbiory fotografii urokliwych zakątków parku, obrazów flory

i fauny oraz prezentacje multimedialne pokazujące czar przyrody tego skrawka natury w miejskiej infrastrukturze.

W projekcie **Zróbmy to razem – ogród moich marzeń** uczniowie naszej szkoły inspirowali do działań swoje młodsze koleżanki i młodszych kolegów – animowali zajęcia w Klubie Środowiskowym „Dziatwa”. Realizując ten projekt, młodzież organizowała wakacyjne zajęcia terenowe dla podopiecznych świetlicy: pomagała poznawać i doceniać walory przyrody na wycieczce do Puszczy Bolimowskiej oraz korzystać z darów przyrody przez wspólne gromadzenie zbioru naturalnych materiałów, z których na zajęciach w świetlicy powstawały makiety „ogrodów marzeń”. Siła wyobraźni i pasja twórcza dzieci znalazły wyraz w uroczych, niestety, mało trwałych, bo pozostawionych tylko na fotografiach, dziełach plastycznej aktywności uczestników. Plener malarsko-fotograficzny w parku Dittricha był kolejną frajdą dla dzieci, które mogły samodzielnie fotografować, rysowały i malowały obrazy parku w jego naturalnej scenerii a później oglądały swe prace na wystawie w świetlicy i cieszyły się nagrodami za najlepsze z nich.

W ramach realizowanego projektu, za środki grantowe oraz fundusze pozyskane od sponsorów został też doposażony plac zabaw „Dziatwy”, zakupiono nowy, bezpieczny sprzęt i antyramy do ekspozycji. Uczniowie liceum i dzieci ze świetlicy wspólnie pracowali przy budowie skalnego ogródka i sadzeniu krzewów na placu zabaw. Podsumowaniem współpracy był piknik, na którym świetnie bawili się licealiści i „Dziatwa”. Oprawę muzyczną zapewnił zespół z zakładu poprawczego w Studzieńcu, a w spotkaniu z dumą i wzruszeniem brali udział sponsorzy i dorośli opiekunowie realizatorów i uczestników projektu. Przedstawiciel grantodawcy, także uczestnik pikniku, wysoko ocenił zrealizowane przedsięwzięcie.

Realizacja projektów to doskonała okazja dla rozwoju zainteresowań, poznania nowych pasji, odkrywania nowych obszarów własnej aktywności, lekcja współpracy i odpowiedzialności, a także przedsiębiorczości. Jest to również niejednokrotnie okazja do integrowania ludzi z różnych środowisk, które na co dzień żyjąc obok siebie, nie dostrzegają wzajemnie swego istnienia.

Działania projektowe pozwalają również pozyskać szkole wielu przyjaciół, którzy odpowiadając przychylnie na zaproszenie do współtworzenia projektu i sponsorowania niektórych przedsięwzięć, pozostali na stałe w gronie bliskich osób, na które można liczyć w rozmaitych okolicznościach.

O wartości realizowanych projektów świadczy fakt, iż podczas Europejskich Dni Dziedzictwa nie zabrakło miejsca na ekspozycję, która je prezentowała mieszkańcom miasta.

Rozwojowa inicjatywa

Od 1 stycznia 2006 roku trwały w Polsce obchody Roku Języka Polskiego. Właśnie dlatego podjęliśmy się realizacji inicjatywy *Cudze chwalicie, swego nie znacie*, czyli I Powiatowego Konkursu Krasomówczego. Miał on być zorganizowany przez naszą placówkę pod patronatem i przy wsparciu finansowym Starosty Powiatu Żyrardowskiego oraz Prezydenta Miasta Żyrardowa, aby w lokalnym środowisku szkolnym zaakcentować nasz udział w tym szlachetnym przedsięwzięciu.

Projekt był adresowany do uczniów trzech poziomów szkół i zwrócił ich uwagę na wartość kultury słowa oraz piękno ojczystego języka. Chętnym zaproponowano udział w konkursie krasomówczym w dwóch kategoriach: Mistrz krasomówstwa oraz Mistrzowska inter-

pretacja monologu oratorskiego. W tym ostatnim przypadku postanowiliśmy promować dobrą znajomość powieści Pawła Hulki-Laskowskiego „Mój Żyrardów”, opracowując wybór jej fragmentów polecanych do interpretacji. Konkurs posiadał rekomendację Jerzego Kwaczyńskiego Prezesa Oddziału PTTK w Żyrardowie i mógł dla uczestników stanowić przepustkę do kolejnego etapu Ogólnopolskiego i Międzynarodowego Konkursu Krasomówczego PTTK. Tematem wiodącym w tym przedsięwzięciu było zagadnienie Ogrody i parki naszego powiatu i miasta. Inne wystąpienia mogły dotyczyć różnych aspektów historii i współczesności Powiatu Żyrardowskiego oraz miasta Żyrardowa postrzeganych w kategoriach promocji ziemi rodzinnej.

Skuteczne przygotowanie uczniów do takich zmagania z żywym słowem jest bardzo dużym wysiłkiem, dlatego warte przypomnienia jest to, że nauczyciele z wielu szkół, nie tylko ci, którzy reprezentowali szkoły ponadgimnazjalne, okazali się bardzo przyjaźni tej idei. Zachętą do udziału w konkursie były dla uczniów systematycznie prowadzone przeze mnie i mojego asystenta – doświadczonego krasomówcę, Gustawa Puchałę – warsztaty z retoryki: „Szukamy tematu naszych wystąpień”, „Jak skomponować udane wystąpienie?” oraz „Doskonalimy kulturę słowa i talent owacyjny”. Uczniowie i ich opiekunowie licznie brali w nich udział. Najwytrwalsi przygotowali się do zmagania krasomówczych i szlachetnie rywalizowali ze sobą 2 czerwca 2006 roku.

W konkursie wzięło udział 26 osób. Ich prace oceniało profesjonalne jury, pozyskane do społecznej współpracy: aktor Stanisław Sparażyński, doradca metodyczny Edyta Pilch oraz laureaci MKK, studentka III roku dziennikarstwa Magdalena Rówińska i student polonistyki Gustaw Puchała. Konkursowi towarzyszył dobrze przyjęty przez uczniów i gości – nauczycieli wykład „Piękno mowy polskiej”, wygłoszony

przez Stanisława Sparażyńskiego.

Doceniając wkład pracy opiekunów i doświadczenie zdobyte przez uczestników, postanowiliśmy kontynuować te rozwojową inicjatywę. Już za rok podjęliśmy do realizacji kulturoznawczy projekt w dziedzinie regionalistyki *Cudze chwalicie, swego nie znacie – Powiat Żyrardowski 2007*. Zaproponowaliśmy w nim atrakcyjne zmagania w kilku formułach: w konkursie żywego słowa, w konkursie literackim, o laur mistrza ekspozycji muzealniczej Z kuferka rodzinnych pamiątek, w konkursie prac monograficzno-badawczych, a także fotograficznym oraz prezentacji multimedialnej.

Ten projekt finansowany był głównie ze środków programu Działaj lokalnie V Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności, działającej we współpracy z Akademią Rozwoju Filantropii w Polsce. Tak, jak w poprzedniej edycji działania stawiały sobie bardzo szlachetne cele: rozwijanie oratorskich uzdolnień dzieci i młodzieży, zaangażowanie młodych ludzi w poznawanie lokalnej historii, przygotowanie uczniów do uczestnictwa w życiu publicznym demokratycznego społeczeństwa, rozwinięcie umiejętności publicznych wystąpień. Formuła literacka drugiej edycji miała zainspirować aktywność osób obdarzonych lekkim piórem, wesprzeć warsztatami rozwój ich umiejętno-

ści oraz powołać tematem projektu określoną przestrzeń konfrontacji ich twórczych pasji. Zachęcaliśmy do tworzenia tekstów utrzymanych w wybranej konwencji gatunku, ale dopuszczalne były też formy paraliterackie, eksperymentalne oraz eseje literackie. Ideą było to, aby na podstawie zdobytych informacji przedstawić jakiś urokliwy, ciekawy wątek tematu *Cudze chwalicie, swego nie znacie*. Należało dać wyraz własnej perspektywie spojrzenia na temat lub przetworzyć go fabularnie. W projekcie przypomnieliśmy zarówno uczniom jak i zaangażowanym nauczycielom o istnieniu interesujących źródeł na ten temat. Polecaliśmy lekturę artykułów Macieja Twardowskiego z archiwalnych numerów „Życia Żyrardowa”, książki: „Każdy idzie swoją drogą” Janiny Macierzewskiej, „Miasteczko w kolorze niebieskim” Jana Dołęgi-Szczepańskiego, „Żyrardowscy Żydzi w mojej pamięci” Elżbiety Hulki-Laskowskiej oraz fragmenty ciekawych przewodników prezentujących walory turystyczno-krajoznawcze naszego terenu. Udało nam się w tym przedsięwzięciu naprawdę skutecznie zainspirować aktywność pasjonatów fotografii. Wsparliśmy ich starania warsztatami, a tematyką poszczególnych formuł były: „Moje miasto w kadrze”, „Uwiecznić to, co przemija”, „Z nieznanego perspektywy: Oblicza ulicy, oblicza ludzi”

zwróciliśmy ich uwagę na różne możliwości ujęcia jednego spośród kilku aspektów lokalności.

Dzięki sporemu zaangażowaniu uczniów w akcję Kuferek Rodzinnych Pamiątek, udało nam się podczas podsumowania projektu przedstawić interesującą ekspozycję, która inspirowała oglądających do sympatycznych rozmów i wspomnień. Przedsięwzięcie oparte było na założeniu, że uczestnicy projektu wzbogacą ekspozycję o cenne przedmioty – różne dotyczące Żyrardowa świadectwa materialne przedwojennych czasów. Na wystawie nie zabrakło haftowanych serwetek oraz obrusów z Żyrardowskich Zakładów Lniarskich.

Uczestnicy projektu poznali kilka ciekawych miejsc w mieście i ich walory turystyczno-kulturowe. Mogli także obejrzeć prywatne zbiory najstarszego przyjaciela projektu, Andrzeja Grudzińskiego, członka TPŻ oraz autora broszury prezentującej walory skansenu fabrycznego, jakim obecnie jest Żyrardów.

Cudze chwalicie, swego nie znacie – Powiat Żyrardowski 2007 był sukcesem dobrej współpracy wielu osób. Szczególnie jednak powinienam podziękować mojej podopiecznej klasie A. Ich często niewidoczna, wielogodzinna praca na tak zwanym zapleczu organizacyjnym oraz zapał uczestniczenia w wielu przedsięwzięciach stanowił o sukcesie i dobrej energii tego projektu.

W rejonie smutnej pamięci – szkoła dialogu

Jeszcze w maju 2008 roku nasze liceum weszło do międzynarodowego programu *Bliżej siebie – kultura i historia dwóch narodów*. Przez CODN zostałam powołana na koordynatora projektu szkolnego. Podczas wyjazdowego seminarium do Yad Vashem w Izraelu nawiązałam kontakt ze szkołą w Holon, naszym partnerem w tym przedsięwzięciu. Prawie natychmiast doszło do sfinalizowania pomysłu na polsko-izraelskie spotkanie młodzieży w Żyrardowie. Po opracowaniu autorskiej koncepcji programu *Wyzwania wobec inności – wczoraj i dziś*. Spotkania polsko-izraelskie, które miał sprzyjać przełamywaniu stereotypów we wzajemnych relacjach oraz poznawaniu różnych aspektów historii wielowiekowego współżycia Polaków i Żydów na polskiej zie-

mi, znalazłam ogólnopolski konkurs grantowy Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Umożliwiał on realizację planów. Warunkiem było przejście przez sito oceniających wnioski grantowe. Niestety, podmiotem składającym wniosek nie mogła być szkoła. Nawiązaliśmy współpracę ze Stowarzyszeniem Animatorów Nauki, Kultury i Sztuki „Dziedzictwo”, które użyczyło nam swojej podmiotowości w tym przedsięwzięciu.

Według pierwotnej wersji, przed spotkaniem z młodzieżą izraelską, przez cztery miesiące mieliśmy poznawać niemal zupełnie obcą nam kulturę. Tymczasem termin głównego spotkania z ważnych powodów został przeniesiony na wrzesień. Dwa tygodnie od rozpoczęcia roku szkolnego poprzedzające wizytę Izraelczyków były bardzo pracowite dla wielu uczniów, dyrekcji oraz kilkorga nauczycieli. Naszym pośpiesznym przygotowaniom towarzyszyło wiele obaw i niepokoju, ale przebieg spotkania pozytywnie nas zaskoczył! W parogodzinnej polsko-izraelskiej konfrontacji było wiele dobrej energii, wzajemnej życzliwej ciekawości i serdecznej współpracy w wykonywaniu drobnych prac projektowych. W uroczystych chwilach pojawiły się nawet łzy wzruszenia, ale także spontaniczne, ciepłe gesty przyjaźni, jak choćby na żydowskim cmentarzu czy na placu, gdzie stała kiedyś synagoga. Nasi uczniowie przygotowali na nim symboliczną instalację, która miała pobudzić pamięć przeszłości, ożywić wspomnienia o wspólnocie żydowskiej mieszkającej do wojny w naszym mieście. **Dagmara Bednarek**, nasza była uczennica, powiedziała, że to spotkanie uczyniło na chwilę świat lepszym. Polscy uczestnicy w momencie rozstania już planowali następne spotkanie, chociaż we mnie pojawiły się obawy, czy uczniom wystarczy zapału do wykonania innych zadań projektowych. Obawy były niezasadne. Wszystkie zaplanowane działania odbyły się zgodnie z harmo-

nogramem. Pojawiały się też nowe, związane z tematem, skutecznie realizowane inicjatywy. Efekt uczestnictwa w tym projekcie uczniowie ocenili bardzo wysoko, a co najważniejsze, chcieli projekt kontynuować. Dlatego we wrześniu 2009 roku, dzięki wsparciu Urzędu Miasta i Prezydenta, przygotowaliśmy- w jeszcze większym gronie zaangażowanych osób- drugie w naszym mieście spotkanie polsko-izraelskie. Zaś w sierpniu 2010 z Holonczykami spotkaliśmy się po raz trzeci. Wszystkie spotkania, tak jak poprzednie, były naprawdę udane! Informacja o naszym przedsięwzięciu jest informacyjnym hitem na www.polska-izrael.edu.pl

Już dwukrotnie kontynuowaliśmy ten jednodniowy projekt Polska-Izrael podczas wyjazdu do Warszawy, towarzysząc grupie z Holonu na Trakcie Pamięci w getcie warszawskim, w uroczystej ceremonii pod Pomnikiem Bohaterów Getta oraz w Muzeum Korczaka. Po wzruszających chwilach uroczystości przychodzi zawsze czas – bardzo niestety krótkiej, spontanicznej i radosnej towarzyskiej zabawy. Dobrze, że ten miły akcent kończy pobyt młodzieży izraelskiej w Polsce i naszą wyprawę w rejony smutnej pamięci! Może dobrze, że także trzecie spotkanie zakończyło się niedosytem... pewnie uda się następne!

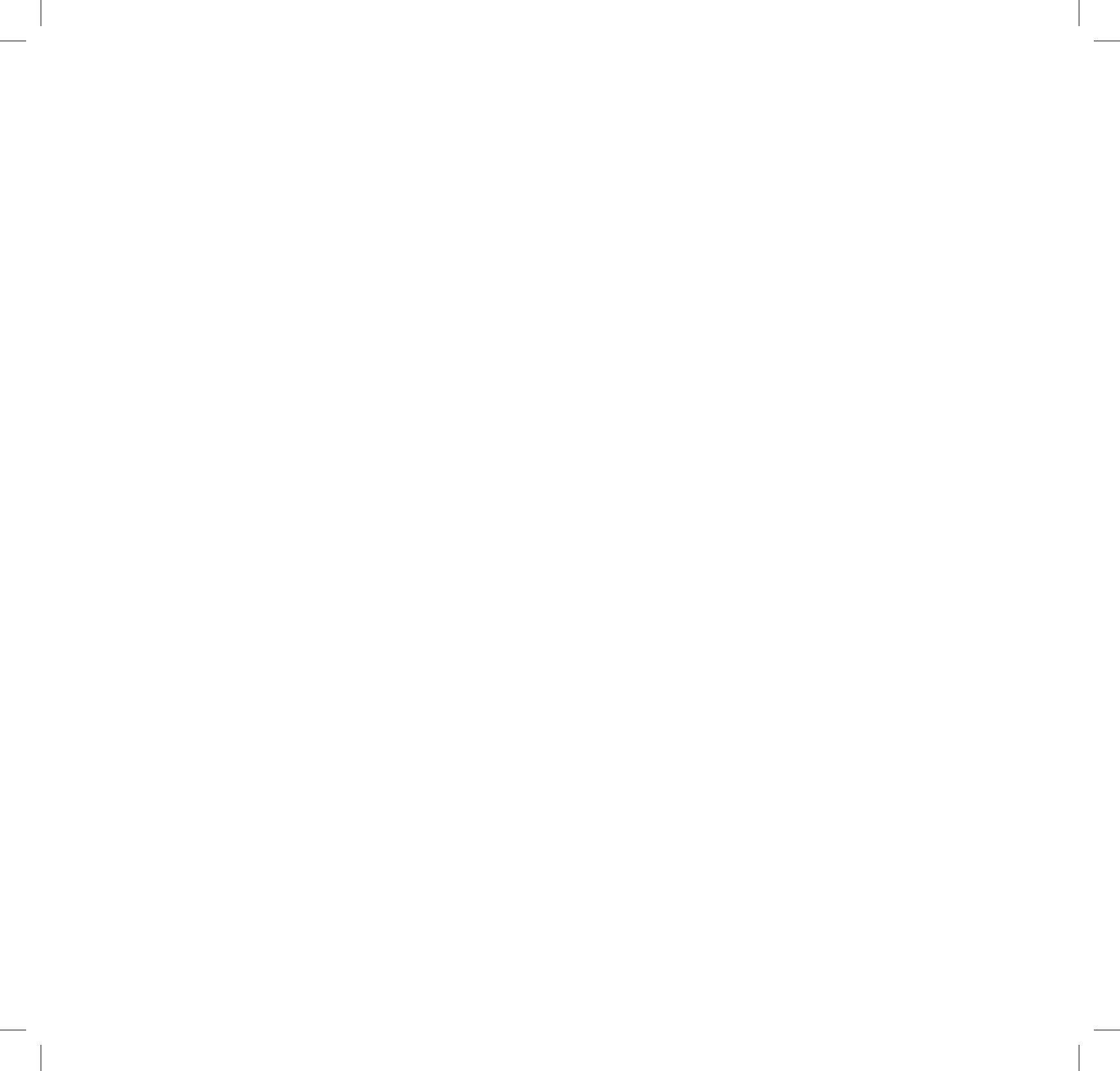
Inne zespoły uczestników tej nieformalnej edukacji otoczyły opieką żydowski cmentarz i we współpracy z potomkiem żyrdowskich Żydów – Danielem Wagnerem z Izraela przeprowadzają inwentaryzację macew. Utrzymują też aktywny kontakt z córką fundatora powojennej odbudowy zniszczonego przez Niemców cmentarza Pearl Meppen Drabkin – od niej z USA otrzymali bardzo cenne dla ich edukacji materiały: wspomnienia, listy przedstawiające wybrane motywy interesującego nas w tym projekcie tematu.

Obudzona w pierwszym projekcie ambicja zdobywania wiedzy na temat kultury i historii polskich Żydów, ich dziedzictwa w Polsce i Europie oraz chęć jej popularyzowania jest faktem ciągle potwierdzanym w kolejnych przedsięwzięciach. Podobnie rzecz się ma z troską o los lokalnych zabytków.

Zaangażowanie grupy naszych uczniów w projekt spotkań polsko-izraelskich zostało potwierdzone podczas współpracy z **Fundacją Forum Dialogu Między Narodami** w ramach nieformalnej edukacji dotyczącej lokalnej społeczności żydowskiej żyjącej dawniej w Żyrardowie. Uczniowie przygotowali ciekawą wycieczkę „Śladem Jakuba Joselewicza”, a także stworzyli koncepcję warsztatów wzbogacających wiedzę jej uczestników na temat kultury żydowskiej. Organizator projektu, w grudniu 2009 roku przyznał szkole tytuł Szkoły Dialogu, a naszym uczniom wyróżnienie. **Karolina Biegańska** jedna z uczestniczek tego przedsięwzięcia otrzymała wyróżnienie w IX Ogólnopolskim Konkursie wiedzy o historii i kulturze Żydów, a kilkanaścioro uczniów systematycznie koresponduje e-mailowo z izraelskimi rówieśnikami. W różnych sprzyjających okolicznościach korzystamy z okazji, aby ciągle lepiej poznawać nie całkiem nam już teraz obcą kulturę.

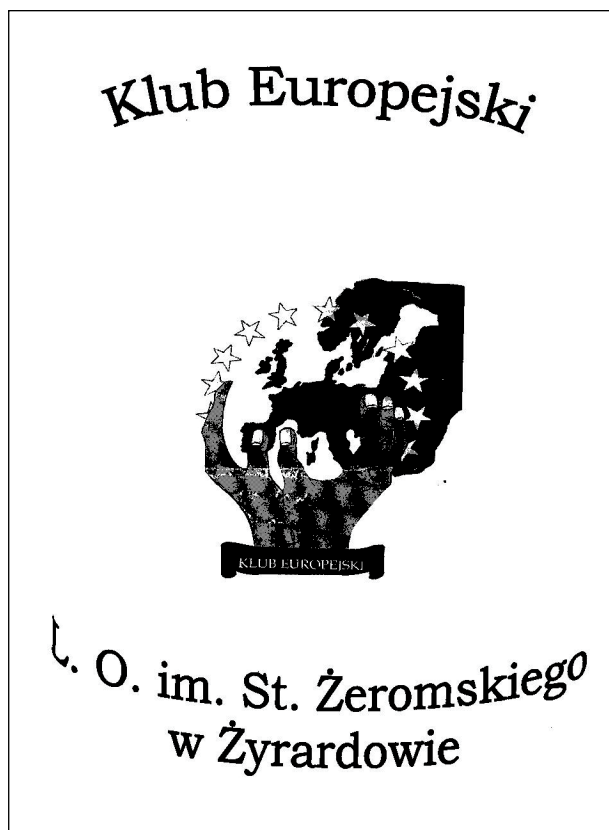

MY EUROPEJCZYCY

projekty europejskie

Klub Europejski 1998-2005

Klub Europejski przy LO im. St. Żeromskiego w Żyrardowie został proklamowany z inicjatywy Samorządu Uczniowskiego w roku szkolnym 1998/1999, a na ogólnopolskiej liście klubów europejskich zarejestrowany rok później. Proklamacja, bardzo zresztą uroczysta, spowodowana była ogromną ekscytacją wywołaną zmianami, we wszystkich niemal dziedzinach życia, dokonującymi się na oczach młodych ludzi w Polsce.

Wiele z tych zmian budziło oprócz zachwytu i nadziei wielkie wątpliwości. Młodzież coraz częściej domagała się od swoich nauczycieli odpowiedzi na rodzące się pytania. Powstała potrzeba stworzenia forum, na którym można by uzyskać odpowiedzi, a przynajmniej ich szukać.

Kiedy do szkoły zaczęły docierać materiały zachęcające do otwierania klubów europejskich stwierdziliśmy, że nasz klub nieco różni się od form proponowanych. Przede wszystkim nigdy nie rejestrowaliśmy członków, a nasze dokumenty proklamacyjne wyraźnie określały, że jest on agendą Samorządu Uczniowskiego. Znaczyło to, że każdy uczeń naszej szkoły, bez względu na to, czy określał się jako euroentuzjasta czy eurosceptyk, miał prawo głosu na szkolnym forum europejskim. W każdej klasie powołana została dodatkowa funkcja samorządowa – rzecznika ds. treści europejskich. Bardzo ułatwiło to przepływ informacji i organizację projektów, w których mogli brać udział wszyscy zainteresowani uczniowie. Głównym zadaniem klubu była informacja, a nie agitacja proeuropejska.

Ogłosiliśmy konkurs na logo, utworzyliśmy biuro ds. kontaktów międzynarodowych, które tworzyli chętni uczniowie z potwierdzoną odpowiednim egzaminem bardzo dobrą znajomością języka obcego, wystąpiliśmy do nauczycieli, aby stali się ekspertami z różnych dziedzin wiedzy. Nawiązaliśmy również kontakty z organizacjami pozarządowymi (Fundacja Schummana, Fundacja Batorego) oraz z Kancelarią Premiera i Sejmem RP. Współpracowaliśmy także z ambasadami i ośrodkami kultury państw, które mają swą siedzibę w Warszawie. Klub Europejski Samorządu Uczniowskiego swą działalnością zainteresował Wydział Promocji i Kultury Urzędu Miasta. W ciągu pięciu lat zrealizowaliśmy kilkanaście projektów, a wśród nich:

Projekt Kometa, na który złożyły się sesje:

Próby zjednoczenia świata – sesja inauguracyjna, w trakcie której nastąpiła proklamacja Klubu Europejskiego (1998/99).

Sesja Twarze jednego Boga – konferencja poświęcona zagadnieniom religioznawczym, w związku z ogłoszeniem roku 2000 Rokiem Ekumenii).

Karuzela z Madonnami – omawiała utrwalone w literaturze postawy i zachowania kobiet w sytuacjach społecznie ekstremalnych, była przyczynkiem do dyskusji nad zagadnieniem dyskryminacji kobiet w życiu publicznym (2000/2001).

Pecunia non olet – dotyczyła historii pieniądza w związku z wejściem do użycia waluty euro (2001/2002).

Każdej sesji towarzyszyła publikacja pod wspólną nazwą „Kometa” obejmująca wszystkie wystąpienia (ukazywała się tylko raz w roku).

Projekt Rozmowy o sztuce przekładu

Primum colloquium – zawierało omówienie trudności, na jakie natyka się tłumacz przekładający

obcojęzyczną literaturę piękną na język polski, m.in. problem domestykacji i forenizacji.

Secundum colloquium – wskazywało na wartość graficzną języka, którą zatracą przy przekładzie.

Projekt Moje uczestnictwo w kulturze

Obejmował wystawy prac uczniów. Do najbardziej udanych należą: „Schody życia” i „Życie z pasją”. Obie wystawy były otwarte dla uczniów innych szkół żyrardowskich i stały się wydarzeniem artystycznym w naszym mieście.

Projekt Narody Europy

W ramach projektu członkowie Klubu Europejskiego zorganizowali „Piknik europejski” i „Dzień czeski”. Piknik był imprezą plenarną, otwartą dla mieszkańców miasta i prezentował walory turystyczne oraz kulturowe państw – członków UE i Polski. Usytuowany w Muzeum Mazowsza Zachodniego i Parku Miejskim im. Karola Dittricha, otwarty dla szerokiej publiczności Dzień Czeski zorganizowany został w ramach Roku Pawła Hulki-Laskowskiego pod patronatem Wydziału Promocji Miasta Żyrardowa.

Projekt Europa w plecaku

Członkowie Klubu Europejskiego współpracowali w tym projekcie z uczniami szkoły podstawowej pomagając im stworzyć przedstawienie teatralne w ramach modułu „Prawa dziecka w kontekście praw człowieka”. „Baśń o smutnym mieście” zaprezentowana została na scenie Miejskiego Domu Kultury.

Członkowie Klubu Europejsgo byli aktywni także na forum ogólnopolskim, biorąc udział w trzech kolejnych spotkaniach Okrągłego Stołu Klubów Europejskich organizowanych przez Kancelarię Premiera RP i instytucje pozarządowe. Byliśmy na otwarciu Serwisu Internetowego „Negocjacje Polska – Unia Europejska”, uczestniczyliśmy w Paradzie Schummana, mieliśmy swoich wysłanników na szkoleniach i seminariach organizowanych przez UW na temat Unii Europejskiej, sprawdzaliśmy naszą wiedzę na konkursach i olimpiadach (byliśmy w finale Zachodniopomorskiej Olimpiady Wiedzy o Unii Europejskiej).

Wśród wielu działań i pomysłów realizowanych przez Klub Europejski trzeba wymienić te najważniejsze, te z których członkowie Klubu KE byli najbardziej dumni:

Postaci patronujące żyrardowskim ulicom – leksykon obejmujący wszystkie, dziewięćdziesiąt jeden pozycji ze zdjęciami ulic, zdjęciami patronów wraz z mapą Żyrardowa z zaznaczonymi omawianymi ulicami. Z leksykonu przez wiele lat korzystali lokalni dziennikarze. Wiemy też, że bardzo podobał się żyrardowskim taksówkarzom. Niestety, nigdy nie został wydany.

Spacer po osadzie fabrycznej – przewodnik po XIX-wiecznej osadzie, będący inspiracją dla władz miasta do zrealizowania w Żyrardowie trasy wycieczkowej i opracowania planu miasta zawierającego zdjęcia najpiękniejszych i najstarszych obiektów architektonicznych Żyrardowa z czasów ich świetności.

Projekt Uniwersytetu Europy – prezentacja multimedialna nagrodzona przez CODN w Warszawie i prezentowana nauczycielom województwa mazowieckiego. Nowatorski i w całości przejęty przez Wydział Promocji Miasta projekt Znam moje miasto, który składał się z następujących modułów:

Członkowie Klubu Europejskiego byli przy narodzinach żyrardowskich obchodów Europejskich Dni Dziedzictwa i uczestniczyli w nich aż do zawieszenia działalności tej agencji Samorządu Uczniowskiego.

1 maja 2005 roku – w dniu przystąpienia Polski do Unii Europejskiej Klub Europejski zawiesił działalność.

Po tańcu nas poznać

Liceum Ogólnokształcące im. St. Żeromskiego w latach 2005-2008 realizowało projekt edukacyjny *Socrates-Comenius* zatytułowany ***Przez pieśni i tańce ludowe poznajemy kulturę narodów europejskich***. Było to pierwsze międzynarodowe przedsięwzięcie zainicjowane przez Danutę Czyżewską – nauczycielkę fizyki i języka angielskiego, na które szkoła uzyskała grant z funduszy Unii Europejskiej. Partnerami w projekcie były cztery szkoły z innych krajów europejskich: Colaiste Naomh Cormac z Kilcormac w Irlandii, Istituto di Istruzione Superiore „Paolo Belmesseri” z Pontremoli we Włoszech, 1 Gymnasio Geraka z Gerakas w Grecji oraz Osnowna sola Preserje

z Preserje w Słowenii. Żyrardowskie liceum pełniło w projekcie ważną rolę koordynatora.

Główne cele projektu koncentrowały się na poznaniu różnorodności kulturowej, wzmacnianiu świadomości własnej kultury i jej miejsca w kulturze europejskiej oraz tolerancji i otwartości na prawo innych do odmienności.

Uczniowie podejmowali różnorodne działania realizując zadania projektu: zbierali informacje na temat pieśni i tańców, przygotowywali prezentacje multimedialne w języku angielskim, nagrywali pieśni ludowe, śpiewali pieśni polskie i irlandzkie. Uczestniczyli w koncertach, pokazach tańca, uczyli się polskich tańców ludowych i tańca irlandzkiego. Wykonywali ekspozycje ścienne i wystawy zdjęć. Analizowali treści wybranych pieśni ludowych własnego narodu porządkując je w różnych kategoriach tematycznych jak: miłość, praca na roli lub w przemyśle, tragiczne i chwalebne momenty w dziejach narodu, piękno ojczystej przyrody, emigracja i jej przyczyny, obrzędy i obyczaje itp. Poznali twórców pieśni, czas i miejsce ich powstania, okoliczności, w jakich były śpiewane oraz obyczaje czy wydarzenia historyczne, które opisują.

Działania podejmowane w czasie trwania współpracy stwarzały uczniom znakomitą okazję do korzystania z różnych źródeł informacji, stosowania nowoczesnych technologii, a przede wszystkim używania języka angielskiego jako narzędzia komunikacji i poznania. Pozwalały im zetknąć się z innymi, nienauczanymi w szkole językami jak włoski czy irlandzki. Umożliwiały doskonalenie umiejętności selekcionowania i opracowywania informacji, dostrzegania podobieństw i różnic między kulturami różnych narodów oraz umiejętności interpretowania zjawisk kulturowych w kontekście historycznym. Wymagały również wiedzy na temat współczesności. Kształtowały postawy otwartości, ciekawości, tolerancji i poszanowania prawa do odmienności.

Wyniki swojej pracy uczniowie mogli przedstawić podczas wizyt roboczych w szkołach biorących udział w projekcie. Uczniowie wraz z nauczycielami uczestniczyli w sześciu oficjalnych spotkaniach roboczych – dwa odbyły się w Polsce i po jednym w każdym kraju partnerskim.

Podczas wszystkich wyjazdów uczniowie mieszkali w domach rodzin związanych ze szkołą goszczącą. Razem ze swoimi kolegami uczestniczyli w zajęciach lekcyjnych, mieli możliwość wymiany pomysłów i doświadczeń, poznawania systemów edukacyjnych krajów goszczących, a przede wszystkim zaprezentowania swoich państw i szkół. Uczestniczyli również we wspólnych działaniach na terenie szkoły zapraszającej i w jej okolicy. Brali udział w wycieczkach krajoznawczych i imprezach pozwalających im poznać miejsce, do którego przyjechali w wielu różnych aspektach.

WYMIANY NAUCZYCIELI

PONTREMOLI (WŁOCHY)	1 – 11 CZERWCA 2007
PRESERJE (SŁOWENIA)	2 – 9 KWIETNIA 2008
ŻYRARDÓW (POLSKA)	16 – 23 KWIETNIA 2008

WIZYTY ROBOCZE

15 – 21 PAŹDZIERNIKA 2005	PONTREMOLI (WŁOCHY)
24 – 30 MARCA 2006	ŻYRARDÓW (POLSKA)
17 – 23 LISTOPADA 2006	KILCORMAC (IRLANDIA)
22 LUTEGO – 1 MARCA 2007	GERAKAS (GRECJA)
7 – 14 LISTOPADA 2007	PRESERJE (SŁOWENIA)
12 – 19 MARCA 2008	ŻYRADÓW (POLSKA)

Dla pedagogów interesującym doświadczeniem był udział w wymianie nauczycieli. Nauczyciel z jednej ze współpracujących szkół wyjeżdżał na pewien czas do innej, gdzie w języku roboczym projektu przeprowadzał normalne lekcje ze swojego przedmiotu, wykonując jednocześnie z uczniami szkoły zapraszającej różne działania projektowe. W dogodnym terminie następowała re-wizyta. Praca w innej szkole europejskiej była okazją do poprawy jakości edukacji poprzez wymianę doświadczeń z nauczycielami z innych krajów i wprowadzanie bardziej twórczych, poszukujących metod nauczania. Stano-wiła niepowtarzalną okazję do operowania językiem ob-cym w pracy i w kontaktach z ludźmi oraz wykorzysta-nia komputera i innych nowoczesnych urządzeń w pracy.

Działania projektowe były również prezentowa-ne na różnych imprezach szkolnych, takich jak: Świę-to Szkoły, dzień otwarty dla gimnazjalistów, zakoń-czenie roku szkolnego dla klas trzecich czy przysto-wane w ramach projektu dni: irlandzki, włoski, grecki itp. Oprócz uczestników projektu mogli je obej-rzeć inni uczniowie, nauczyciele Liceum, rodzi-ce, przedstawiciele innych szkół oraz zaproszeni go-ście, wśród których nie brakowało ważnych osobistości.

W Dniu Irlandzkim uczestniczyli przedstawiciele władz powiatowych i miejskich oraz przedstawicielka Ambasady Irlandii w Warszawie. Nasze działania prezentowała lokalna prasa i telewizja, a także ogólnopolski magazyn dla młodzieży „Cogito”, czasopismo dla nauczycieli „Języki obce w szkole” oraz poczytna, ogólnokrajowa gazeta irlandzka „Irish Times”. Przygotowaliśmy kilka płyt CD z pieśniami, filmami i prezentacjami multimedialnymi. Szkoła irlandzka wydała broszurę na temat pieśni ludowych trzech narodów, a włoska płytę CD z opisywanymi pieśniami. W ten sposób wyniki naszej pracy udało nam się pokazać nie tylko w Żyrardowie, ale także w całym kraju, a nawet za granicą.

Wiele było interesujących wydarzeń, które odbyły się w ramach tego projektu. Trzeba jednak wspomnieć o najważniejszych i najciekawszych,

do których bez wątpienia należą: *warsztaty tańca irlandzkiego* (11-12.02.2006), wspomniane wcześniej dni: *irlandzki* (15.03.2006), *włoski* (21.12.2006), *grecki* (15.12.2007), *słoweński* (10.06.2008). Wiele radości sprawiły: nauka krakowiaka, lekcje irlandzkiego czy nagrywanie pieśni, tańców i audycji radiowych poświęconych projektowi. Miłym wspomnieniem jest duże wrażenie, jakie podczas dnia otwartego dla gimnazjalistów, wywarł pokaz Grupy Tańca Irlandzkiego.

Realizacja projektu w ramach akcji *Comenius* stanowiła znakomitą okazję do promocji zarówno szkoły i miasta na forum europejskim. Wymiana doświadczeń z podobnymi placówkami w innych krajach europejskich zaowocowała wzbogaceniem warsztatu pracy w naszej szkole.

W roku szkolnym 2006/2007, w wyniku inspekcji merytorycznej przeprowadzonej przez przedstawiciela Agencji Narodowej przy Kuratorium Mazowieckim, nasz projekt uzyskał możliwie najwyższą ocenę i został zaprezentowany na stronie internetowej Agencji Narodowej jako Przykład Dobrej Praktyki.

Europa zdrowych ludzi

Projekt Zdrowe ciało, zdrowy duch, zdrowe środowisko to kolejne działania międzynarodowe w ramach akcji *Comenius*, dotyczącej edukacji szkolnej. Realizowaliśmy go w latach 2008/2009 i 2009/2010 – będąc jego koordynatorem.

Możliwość realizacji projektu to wielkie wyzwanie i duży sukces. Trzeba wiedzieć, że w Polsce rocznie składanych jest około 2000 wniosków i aplikacji, z czego około 800 zostaje zaakceptowanych.

Projekt zakrojony był na szeroką skalę i realizowany przez dziesięciu partnerów z różnych krajów europejskich. Są nimi: Grupul Scolar „Aurel Vlaicu” z Cluj-Napoca w Rumunii, IES Bernat Metge z Barcelony w Hiszpanii, Bela Gimnazium es Informatikai Szakközépiskola z Szekszard na Węgrzech, Gelvonu vidurine mo-

kykla w Gelvonai na Litwie, Escola Profissional Moura z Moury w Portugalii, Maresal Fevzi Cakmak Lisesi z Samsun w Turcji, IPSSAR „Petro Piazza” z Palermo na Sycylii we Włoszech, Średnia Szkoła Nikolai Katranov ze Svisztov w Bułgarii, Penn Hall School z Wolverhampton w Wielkiej Brytanii.

Szkoły, z którymi współpracujemy są bardzo różne, szkoła w Palermo jest ogromna i uczy się w niej ponad dwa tysiące uczniów, a do szkół w Mourze czy Wolverhampton uczęszcza tylko około setki uczniów.

Ciekawa etnicznie jest szkoła w Barcelonie, aż 40% tamtejszych uczniów to imigranci, w tym także Polacy.

Nasi partnerzy, to nie tylko uczniowie szkół ogólnokształcących. Penn Hall School jest szkołą dla młodzieży o specjalnych wymaganiach, Escola Profissional Moura to liceum zawodowe, a IPSSAR „Pietro Piazza” i Grupul Scolar „Aurel Vlaicu” są zespołami szkół technicznych i zawodowych.

Temat, który opracowywaliśmy w tym międzynarodowym gronie, to szeroko pojęte zagadnienia zdrowia fizycznego, psychicznego i wpływu środowiska na nie.

Na spotkaniach prezentowane są projekty z poszczególnych państw, a następ-

nie powstają produkty wspólne dla wszystkich, np. międzynarodowa książka przepisów kulinarnych, zestaw ćwiczeń gimnastycznych czy zbiór poezji o życiu.

Poza tematami realizowanymi w ramach projektu bardzo cenne jest to, że wyjeżdżając na spotkania uczniowie mają szanse poznania młodych ludzi z innych europejskich krajów, ich życia, zwyczajów oraz systemów nauczania.

Każdy wyjazd do naszych partnerów to wspaniała przygoda z nowymi kulturami, krajobrazami czy nowymi potrawami.

Szczerze mówiąc, wyjeżdżając do Svishtov żadna z nas, uczennic uczestniczących w wymianie, nie miała zbyt dużego rozeznania w kulturze bułgarskiej. Coś tam majaczyło, że cyrylica, wino, ładna pogoda, ale jacy ludzie, jakie obyczaje? Pustka...

(M. Rusek)

W czwartek spędziliśmy czas na lekcjach w szkole. Zdziwiło nas to, że ich lekcje trwają godzinę, a między lekcjami nie ma przerw (dopiero półgodzinna pauza o 11:00). O godzinie 13:30 uczniowie wracają do domu na lunch, by o 15:00 pojawić się znów w szkole. Nauka kończy się o 17:00 (...) W sobotę odwiedziliśmy Palau de la Musica, sławne muzyczne centrum Katalończyków, Katedrę, Kościół St. Maria del Mar czy ulice Jaume i Les Ramblas najśłynniejsze ulice Barcelony.

(J. Skrzypczyńska, A. Jakubczak)

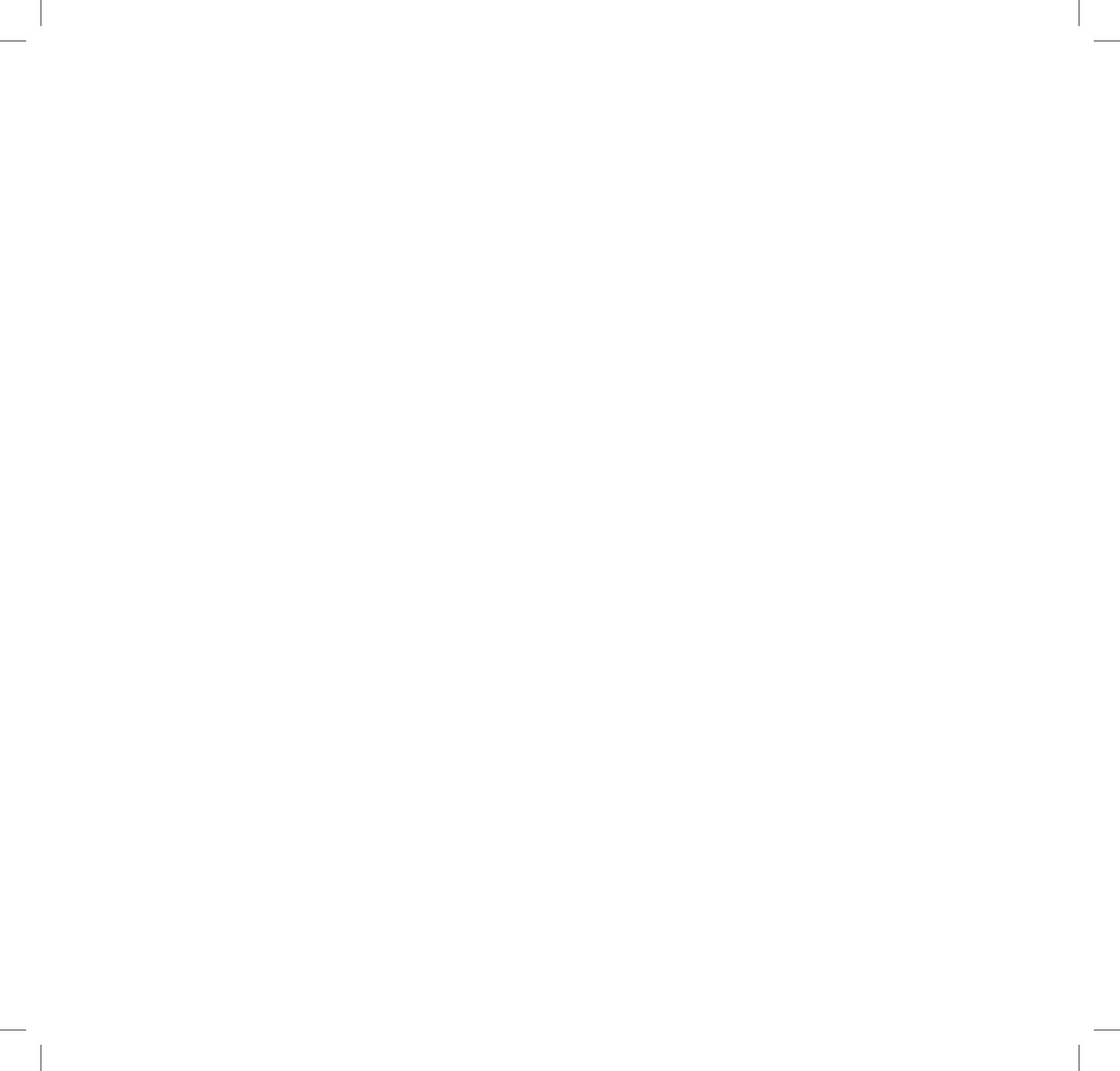
Zanim dotarliśmy do Samsun nocowaliśmy przez jedną noc w hotelu w Istambule. Szykujemy się na kolację, a tu nagle słyszymy z ulicy długie, głośnie i przeciągłe zaśpiewywanie. Okazało się że nasz hotel był w pobliżu wielkiego, okazałego, przepięknego Meczetu Błękitnego i to stamtąd dochodziło nawoływanie muezina na wieczorną modlitwę. Prawdziwa egzotyka przywitała nas już pierwszego wieczoru.

(H. Jóźwiak)

Na wyjeździe mogliśmy podszlifować nasz język angielski. Jesteśmy bardzo dumni z tego, że nasza szkoła, która znajduje się w małym mieście, ma możliwości realizowania tak wspaniałych międzynarodowych przedsięwzięć.

(J. Skrzypczyńska).

INTERESUJĄCY I ZAINTERESOWANI

Szkolny konkurs multimedialny WITRYNA (2000-2002)

Młody polski kapitalizm wymaga od ludzi rozpoczynających pracę, wielu umiejętności, których nauczania nie przewidują programy realizowane przez polskie szkoły. Do tych umiejętności należy m.in. budowanie stron www i prezentacji multimedialnych. Nie trzeba przypominać, że coraz częściej pracodawcy wymagają od kandydatów do pracy posiadania takich umiejętności. Z punktu widzenia odbiorcy tych produktów nie bez znaczenia jest ich zawartość merytoryczna.

W roku szkolnym 1999/2000 wspólnie z uczniami Liceum zrealizowałam przedsięwzięcie *WITRYNA*, któremu przyświecały dwa cele: podniesienie poziomu motywacji uczniów uczęszczających na zajęcia z elementów informatyki w naszej szkole i zbudowanie warsztatu potrzebnego młodemu człowiekowi na współczesnym rynku pracy.

Obserwując uczniów podczas zajęć z matematyki i informatyki zauważyłam, że spora grupa młodzieży posiada duże umiejętności pracy z komputerem. W związku z tym postanowiłam podjąć działania, które pozwoliłyby te umiejętności rozwijać. Wraz z pracownikami biblioteki szkolnej ogłosiłam, że każdy uczeń, który zdecyduje się opracować interesujący go temat w formie prezentacji multimedialnej lub strony www może liczyć na wszechstronną pomoc ze strony nauczycieli informatyki oraz nauczycieli przedmiotowych, którym bliski będzie opracowany temat. W ogłoszeniu znalazła się również informacja, że najciekawsze opracowania zostaną nagrodzone zarówno wyższą oceną z przedmiotów, których temat dotyczył, jak również informatyki. Patronat nad konkursem objął dyrektor Zbigniew Wilk.

W porozumieniu z nauczycielami przedmiotów humanistycznych i nauk ścisłych ustaliłam listę tematów do podjęcia i zrealizowania przez uczniów. Również uczniowie mieli prawo zgłaszania interesujących ich tematów. Wśród realizacji pierwszej edycji znalazły się między innymi: „Wyprawy krzyżowe” i „Urządzenia współczesnej fizyki jądrowej”. Tematy były realizowane przez uczniów klas drugich i trzecich. Praca nad tworzeniem prezentacji zajęła uczniom drugi semestr. W tej edycji jury stanowili: nauczyciele i uczniowie – eksperci z klas czwartych. Autorzy najlepszych opracowań zostali poproszeni o zaprezentowanie ich zainteresowanym uczniom i nauczycielom. Po uroczystym zakończeniu roku szkolnego w pracowni komputerowej odbył się pokaz wybranych tematów. Uczniowie przedstawili gronu pedagogicznemu swoje prezentacje i strony www. Mała frekwencja podczas tego spotkania skłoniła mnie do zorganizowania w innej formule zakończenia i pokazu produktów po drugiej edycji konkursu.

Pierwszy rok istnienia konkursu uświadomił mi, jakie następne kroki powinnam podjąć, aby moje założenia zostały w pełni zrealizowane. Przede wszystkim powstała nowa lista tematów atrakcyjnych dla uczniów zainteresowanych taką aktywnością. To pozwoliło na większą identyfikację twórców z produktem. Umożliwiło to także poszerzenie środków wyrazu, uruchomiło wyobraźnię i zwiększyło motywację, a tym samym poprawiło atrakcyjność prac. Kolejną zmianą było powołanie komisji ekspertów, która oceniła prace pod względem merytorycznym i estetycznym oraz zdecydowała o przydzieleniu nagród. Zorganizowałam także większą niż w poprzednim roku akcję reklamową.

W czasie, gdy uczniowie opracowywali wybrane tematy, ja uczestniczyłam w warsztatach i spotkaniach socjologów i psychologów społecznych na temat promocji i sprzedaży produktów. Dodatkowo zapoznałam się z dostępną na rynku literaturą oraz z informacjami dostępnymi w polskich mediach.

Proces przygotowania pokazu rozpoczęłam od spotkań z uczniami, na którym omówiliśmy akcję promocyjną tworzonych przez nich produktów. W wyniku tych działań na miesiąc przed pokazem powstały plakaty informujące o finale **WITRYNY 2001**, w klasach pojawiły się informatory opisujące pracę nad wybranymi tematami, a do rąk nauczycieli trafiły przygotowane przez uczniów zaproszenia imienne. Równocześnie rozpoczęłam ćwiczenia zapoznające uczniów z technikami prezentowania produktu. Omówiliśmy poszczególne prace, które były prezentowane na pokazie, ustalono kolejność wystąpień. W tej edycji na konkurs uczniowie zgłosili prace zatytułowane: „Kultura średniowiecza”, „Ekologia” i „Ssaki podlegające ochronie gatunkowej w Polsce”.

W roku szkolnym 2001/2002 odbyła się trzecia i ostatnia edycja szkolnego konkursu **WITRYNA 2002** pod patronatem dyrektora Eugeniusza Wojtkowskiego. Na konkurs wpłynęło 6 prac: cztery prezentacje i dwie strony www. W tej edycji zostały opracowane tematy z geografii, chemii, informatyki i biologii. W Centrum Multimedialnym znalazły się opracowania tematów: „Choroby cywilizacyjne”, „Budowa, zasada działania i oprogramowanie komputerów”, „Minerały i kamienie szlachetne”, „Geografia – nauka o świecie”, „Przegląd organizmów”.

Realizacja tych zadań podniosła moje umiejętności systematycznej współpracy z nauczycielami-ekspertami i uczniami, którzy tworzyli prezentacje. Opracowane tematy zostały umieszczone w zasobach multimedialnych biblioteki, mogą zatem służyć całej społeczności uczniowskiej. Młodzi ludzie, przez udział w konkursie, zgłębili wiadomości z wybranej przez siebie dziedziny wiedzy i zostali nagrodzeni wyższą oceną z elementów informatyki oraz z przedmiotu, z którym związany był opracowany temat.

Wydaje się, że realizacja przedsięwzięcia **WITRYNA** mała ogromne znaczenie dla podniesienia jakości pracy szkoły. Powstała nowa multimedialna biblioteczka programów edukacyjnych, które stały się częścią zasobów biblioteki, młodzież mała możliwość pracy w grupach rekrutujących uczniów różnych klas, co sprzyjało integracji wewnętrznej, a nauczyciele otrzymali nowe narzędzia, które mogą być wykorzystane na lekcjach.

Szczególnym powodem do dumy jest fakt, że informacje o konkursie **WITRYNA** zostały rozniesione po całym mieście, co przysporzyło szkole dobrej sławy, zaś pytania gimnazjalistów – przyszłych uczniów naszej szkoły: „Czy na pewno w roku ich pobytu w szkole odbędzie się następna edycja konkursu?”, były wielką przyjemnością.

Szkoła przedsiębiorczości

Wszystkie podejmowane przez szkołę działania zmierzają do poszerzenia wiedzy i umiejętności uczniów w zakresie wiedzy ekonomicznej. Szkoła wprowadziła do nauczania podstaw przedsiębiorczości program **Moje finanse** oraz **Ekonomia w szkole**. Większość projektów, w których uczestniczą uczniowie, to projekty ogólnopolskie. Szkoła, przygotowując młodzież do udziału w tych projektach, wychodzi z własnymi propozycjami, które umożliwiają uczniom pogłębienie wiedzy. Dodatkowo ściśle współpracujemy z takimi instytucjami jak: Fundacja Młodzieżowej Przedsiębiorczości, Giełda Papierów Wartościowych, Narodowy Bank Polski, Fundacja Edukacji Rynku Kapitałowego. Każdego roku uczniowie Liceum biorą udział w wielu konkursach. Do najważniejszych i najbardziej prestiżowych należą:

Biznes Junior

Ogólnopolska gra, która umożliwia reprezentacjom szkół tworzącym zarządy firm konkurować ze sobą na wirtualnym rynku. Wyzwała ona wśród uczniów przedsiębiorczość, przybliżyła zasady funkcjonowania rynku i współczesnych przedsiębiorstw, uczy podejmowania decyzji i pracy w grupie. Zespoły decydują o wielkości produkcji i zatrudnienia, środkach finansowych przeznaczanych na reklamę oraz ilości punktów sprzedaży własnych produktów. Rozstrzygają również wiele innych kwestii związanych z zarządzaniem i funkcjonowaniem przedsiębiorstwa na konkurencyjnym rynku.

Liczba uczestników tego konkursu wahała się od 15 w latach 2005/2006 i 2006/2007 do 120 uczniów, którzy wystartowali do zmagania w roku 2008/2009. Cztery pięcioosobowe zespoły, reprezentujące Liceum, zakwalifikowały się do półfinałów. Na rok 2009/2010 przypa-

da największy z dotychczasowych sukcesów w tym konkursie – występ w finale **Wioletty Strzelczyk Magdaleny Jankowskiej** i **Aleksandry Jankowskiej** z klasy 3C.

Szkolna Internetowa Gra Giełdowa SIGG

Nowoczesny projekt edukacyjny zainicjowany przez Giełdę Papierów Wartościowych, a realizowany przez Fundację Edukacji Rynku Kapitałowego. Celem SIGG jest edukacja ekonomiczna młodzieży w zakresie mechanizmów działania rynku kapitałowego oraz giełdy. Gracze mają do dyspozycji internetowy moduł edukacyjny, który uczy jak inwestować na giełdzie, wyjaśniając tajniki praw rządzących rynkiem

oraz dając dostęp do notowań i składania zleceń. Warszawska Giełda pozwala uczniom śledzić notowania on-line oraz umożliwia samodzielne dokonywanie transakcji kupna i sprzedaży akcji. Każdy zespół ma do zainwestowania 100 tysięcy wirtualnych złotych.

Konkurs, choć trudny, cieszył się dużą popularnością wśród młodzieży. Od roku 2006/2007 liczba uczestników stale rośnie, od 14 w pierwszym roku do 23 w roku 2009/2010.

Moje Finanse z Klasy do Kasy

Partnerem akcji jest Fundacja Młodzieżowej Przedsiębiorczości i portal Gazeta.pl.

W grze sprawdza się talent inwestycyjny uczestników. Zadaniem jest jak najlepsze ulokowanie wirtualnych 100 tysięcy złotych na prawdziwych rynkach finansowych. Ci, którzy osiągną największy zysk spotykają się w półfinałach regionalnych. Zwycięskie zespoły z całej Polski stają w szranki podczas finału w Warszawie. O tym, kto wirtualne 100 tysięcy zmieni w rzeczywiste 10 tysięcy ostatecznie decyduje wiedza ekonomiczna.

Trzeba podkreślić, że w roku 2006/2007 zespół, ówczesnej klasy trzeciej, w składzie: **Aleksandra Długosz, Łukasz Wierciński, Katarzyna Mańkowska** zakwalifikował się do finału.

Ja Titan – Zarządzanie Firmą

Jest programem edukacyjnym dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Zajęcia prowadzone są w oparciu o komputerową symulację procesów gospodarczych w wersji anglojęzycznej. W trakcie gry uczniowie przekonują się o przydatności, a wręcz konieczności, posiadania wiedzy teoretycznej do podejmowania trafnych decyzji gospodarczych prowadzących drużynę do zwycięstwa w symulowanej konkurencji. Celem gry jest poprowadzenie własnej wirtualnej firmy w symulowanej rzeczywistości rynkowej tak, aby osiągnęła ona jak najwyższą wartość wskaźnika efektywności.

W roku 2009/2010 w konkursie wzięło udział 200 uczniów.

Olimpiada Wiedzy o Regionie i Przedsiębiorczości

Konkurs, cieszący się dużym zainteresowaniem młodzieży, organizowany jest przez Konsulat Brytyjski w Łodzi. Do największych osią-

gnień uczniów należy dwukrotny udział **Piotra Kośli** w finale (lata 2005/2006 i 2006/2007) oraz dwukrotna kwalifikacja naszych uczniów do finału wojewódzkiego (lata 2007/2008 i 2008/2009).

Dzień Przedsiębiorczości

Ogólnopolski Dzień Przedsiębiorczości jest organizowany przez Fundację Młodzieżowej Przedsiębiorczości pod patronatem Kancelarii Prezydenta RP. W roku szkolnym 2006/2007 za udział w tym projekcie otrzymaliśmy tytuł Najaktywniejszej Szkoły i znaleźliśmy się w gronie 20 nagrodzonych szkół w Polsce. Dyplom i statuetkę laureata dyrektor Genowefa Milczarek odebrała z rąk Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego.

W latach 2006/2007 i 2007/2008 Liceum Ogólnokształcące im. Stefana Żeromskiego uznane zostało za Najaktywniejszą Szkołę Roku. O atrakcyjności imprezy, zarówno dla młodzieży, jak i potencjalnych pracodawców świadczą dane o uczestnictwie.

2006/2007 – 282 uczniów i 166 pracodawców (Najaktywniejsza Szkoła 2007)

2007/2008 – 430 uczniów i 232 pracodawców (Najaktywniejsza Szkoła 2008)

2008/2009 – 505 uczniów i 276 pracodawców

2009/2010 – 511 uczniów i 280 pracodawców

Konkurs Wiedzy o Bankach

Zorganizowany w roku szkolnym 2009/2010 przez Wyższą Szkołę Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie. W konkursie wzięło udział 25 uczniów, do półfinałów zakwalifikowało się 8 z nich. W finale znalazły się dwie osoby: **Anna Jakubczak** z klasy 3D i **Konrad Rakowski** z klasy 2A.

Nasi uczniowie chętnie uczestniczą również w innych przedsięwzięciach, jak Olimpiada Wiedzy o Finansach Banki w Akcji zorganizowana przez Wyższą Szkołę Bankową w Poznaniu, gdzie drogą symulacji komputerowej należy podjąć decyzje związane z działalnością banku.

Uczniów zainteresował także Światowy Tydzień Przedsiębiorczości, podczas którego konsultanci z różnych firm prowadzili zajęcia dla młodzieży pod hasłem „Biznes przy tablicy”.

Mariola Bednarska, Ewa Trzaskowska

Lokalne Targi Książki

Biblioteka szkolna powinna być nie tylko miejscem wypożyczenia książek, ale winna także starać się być centrum promocji książki i czytelnictwa. Do zadań biblioteki należy także ułatwianie czytelnikom dostępu do wydawnictw. Między innymi te myśli były podstawą do stworzenia w *Liceum Lokalnych Targów Książki*.

Pierwsza edycja imprezy odbyła się 29 kwietnia 2003 roku. Nauczyciele bibliotekarze zaprosili do współpracy klasę 2D o profilu polonistyczno-dziennikarskim. Pod opieką bibliotekarzy – Doroty Olejnik i Marioli Bednarskiej oraz wychowawczynią klasy, polonistką, Ewy Trzaskowskiej, młodzież opracowała i wykonała zaproszenia na imprezę i plakaty reklamujące *I Lokalne Targi Książki*. Szkolni bibliotekarze przygotowali także stanowiska wystawiennicze. Informacja o Targach ukazała się w lokalnej prasie: „Tygodniu Żyrardowa” i „Życiu Żyrardowa”.

Podczas pierwszej edycji imprezy swoją ofertę zaprezentowało dwadzieścia wydawnictw, w tym: Wydawnictwo Szkolne i Pedagogiczne, Nowa Era, Wydawnictwo Literackie, Prószyński i S-ka. Jednym z owoców *I Lokalnych Targów Książki* było nieodpłatne pozyskanie przez bibliotekę wielu książek. Gośćmi *Targów* byli nauczyciele, bibliotekarze placówek szkolnych i pedagogicznych powiatu żyrardowskiego, przedstawiciele władz miasta i powiatu, lokalnej prasy i młodzież szkolna. Uczestnictwo w *Targach* było bezpłatne.

Lokalne Targi Książki były nie tylko imprezą marketingową, ale także, a może przede wszystkim, miały wymiar naukowy. Stanisław Falkowski – literaturoznawca, wygłosił wykład „Żerom-

ski pod mikroskopem”. Przekazał również do biblioteki egzemplarz swojej książki „Siły większe niż chaos”. Ciekawy był także wykład dr. Marka Tobery z Instytutu Informacji Naukowej i Studiów Bibliologicznych, traktujący o rynku książki w Polsce w okresie ostatniego dziesięciolecia.

Dzięki prężnej współpracy Doroty Olejnik z przedstawicielem WSiP, które było sponsorem *Lokalnych Targów Książki* impreza mogła mieć taki kształt. Warto też podkreślić zaangażowanie wolontariuszy, miłośników książek, którzy przez wiele godzin pracowali na rzecz imprezy, czując się jej współtwórcami.

Sukces pierwszej edycji *Targów*, które, ku zadowoleniu organizatorów, okazały się imprezą ciekawą i potrzebną, sprawił, że 4 czerwca 2004 roku w murach Liceum Ogólnokształcącego im. Stefana Żeromskiego odbyły się *II Lokalne Targi Książki*.

Na przyjęcie gości przygotowywano się przez ponad dwa miesiące. Tak jak w poprzednim roku przygotowano zaproszenia, które trafiły do wszystkich jednostek edukacyjnych powiatu żyrardowskiego, w mieście zaś pojawiły się plakaty reklamujące imprezę. Podobnie jak rok wcześniej, wolontariusze z klasy 3D, zaangażowali się w organizację *Targów*. Dzięki ich pracy powstało kilkanaście estetycznych stanowisk wystawienniczych, zaś cała impreza przebiegła bez większych zgrzytów i komplikacji.

II Lokalne Targi Książki prócz promocji wydawnictw naukowych, starały się także pokazywać szerszej publiczności literaturę piękną. Znalazło się więc miejsce dla stanowiska Żyrardowskich Warsztatów Literackich – Wydawnictwa Literackiego Miejskiego Domu Kultury w Żyrardowie i Janiny Wielogurskiej – lokalnej artystki, która prócz dzieł literackich zaprezentowała także eksponaty sztuk wizualnych.

Obie edycje imprezy były niewątpliwym sukcesem. Zgromadzenie w jednym miejscu i czasie przedstawicieli tak wielu wydawnictw działających na polskim rynku dało nauczycielom, uczniom i rodzicom możliwość zapoznania się i porównania różnych produktów edukacyjnych. Możliwość osobistego kontaktu z handlowcami dała także pole do negocjacji cenowych, co w przypadku podręczników szkolnych nie jest bez znaczenia.

Co w bagażu?

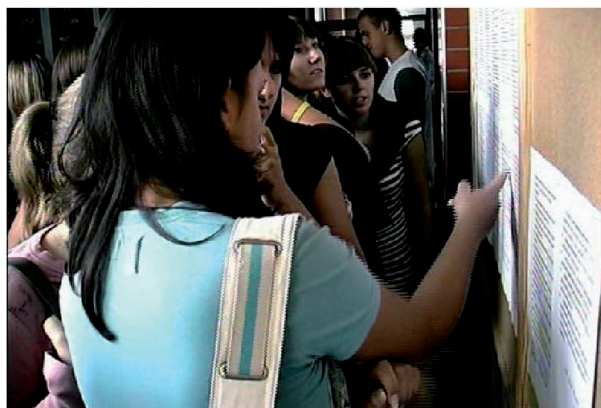
Kazimierz Karabasz – jeden z najwybitniejszych reżyserów dokumentalnych, twórca Polskiej Szkoły Dokumentu, za bohaterów swego filmu „Co w bagażu?” wybrał uczniów klasy 3C. Przez cały rok szkolny 2006/2007 uczniowie i nauczyciele byli podpatrywani przez oko kamery.

Filmowcy prowadzili swobodne rozmowy z uczniami, pytali o ich zainteresowania, o szkołę, plany na przyszłość. Dokumentaliści towarzyszyli licealistom na lekcjach, imprezach klasowych, wycieczkach. Byli także na studniówce i egzaminie dojrzałości.

Zamiarem twórców filmu było poznanie warunków życia i nauki, a także marzeń i planów na przyszłość młodzieży z niewielkiego, polskiego miasta. Zadaniem wychowawcy była współpraca z autorami filmu, utrzymywanie stałego kontaktu, organizacja spotkań, itp.

Premiera filmu miała miejsce 24 lutego 2008 roku w Żyrardowskim Centrum Kultury podczas spotkania z absolwentami szkoły – bohaterami filmu, wtedy już studentami. W spotkaniu uczestniczyli także: dyrekcja szkoły, wychowawca i nauczyciele. Od tego dnia film był już kilkakrotnie emitowany w TVP.

Tak premierę komentowała lokalna prasa:

„-Wybrałem właśnie tę szkołę, bo kiedy tu przyjechałem nie tylko poczułem dobrą atmosferę, jaka w niej panuje, ale usłyszałem również, niemal natychmiast, niech pan próbuje – uzasadniał swój wybór Kazimierz Karabasz. „Co w bagażu?” to opowieść nieco podobna w zamyśle do „Żywota Franka W.”, tyle, że Franciszka Wróbla zastąpili uczniowie 3C, a miast prowadzić pamiętnik, młodzi ludzie pozwalają się „podglądać”.

Jaka jest podróż do matury uczniów 3C? Z całą pewnością nieprosta. Na oczach widza rodzą się decyzje, które mają zaważyć na całym późniejszym życiu młodych ludzi, jesteśmy świadkami ich rozmów, dotyczących bardzo wielu kwestii, ale przede wszystkim widz staje się „tym trzecim”,

nawiązuje się pewna specyficzna więź między bohaterami czy konkretnym bohaterem filmu, a widzom. Kazimierz Karabasz czyni widza obserwatorem życia szkolnego i pozaszkolnego bohaterów. Kamera pokazuje nam więc, jak wygląda próba mszczonowskiej orkiestry dętej, praca wolontariuszki w salezjańskim Oratorium czy domowy warsztat malarza.

Pomimo swej pozornej lekkości jest w tym filmie jakaś nuta nostalgii, rozterki. Mamy świadomość uczestniczenia w bardzo ważnym dla bohaterów momencie życia, w symbolicznym wejściu w dorosłość, w zdawaniu matury, widzimy jak każdy z bohaterów pakuje swój własny, osobisty i bardzo niewymierzalny bagaż.

Idąc na premierę „Co w bagażu?” spodziewałem się bardziej filmu o samej szkole. Wiedziałem oczywiście, że bohaterami będą dzisiejsi absolwenci liceum, ale spodziewałem się zupełnie innego prowadzenia filmu. Zostałem mile zaskoczony. Zobaczyłem doskonały, prawdziwy dokument o ludziach, nie o instytucji. I choć szkoła zawsze była, jest i będzie instytucją tylko w domyśle, to w dzisiejszych czasach, kiedy instytucje dominują w naszym świecie warto przypomnieć sobie o tym, że wartością podstawową jest człowiek i jego człowieczeństwo. Kiedyś znalazłem cytata z kardynała Wyszyńskiego: „Światu potrzeba więcej wrażliwych serc i mniej zimnej stali” i chyba stanowi on doskonałe dopełnienie filmu. Nawet jeśli stal jest szlachetna i wygrawerowano na niej piękne słowa.”¹

¹ Puchała G., „Tydzień Żyrardowa”, nr 9/252/2008, s. 11

Szkoła wrażliwości

Zadaniem szkoły jest nie tylko uczyć młodych ludzi, ale także ich wychowywać. Jednym z elementów wychowania, jest praca społeczna, wolontariacka, angażowanie się w działalność dobroczynną. Niejednokrotnie to trudne wyzwanie dla kształtującego się młodego człowieka, wyzwanie, które może wpłynąć na dalsze jego decyzje, zmianę postaw życiowych, skierowanie zainteresowań i ambicji na inne tory. Nie każdy uczeń spełnia się w tej działalności, ważne jednak, by każdy z nich miał możliwość sprawdzenia się. To także rola szkoły – pomoc w podjęciu ważnych decyzji.

Dla nas – pedagogów – bardzo ważny jest fakt, że nasi uczniowie nie są obojętni na to, co dzieje się wokół nich, że wkraczając w dorosłość chcą być świadomymi, baczniymi obserwatorami otaczającej ich rzeczywistości, nie tylko politycznej, chcą być wrażliwi społecznie.

Uczniowie Liceum chętnie angażują się w działania charytatywne. Jest ich tak wiele, że trudno wszystkie tu wymienić. Jedne mają charakter stałej współpracy z licznymi instytucjami w mieście, inne to akcje jednorazowe. Wymieńmy choćby kilka, by dać obraz ogromowi działań, jakie licealiści podejmują z potrzeby serca.

W ramach współpracy ze Schroniskiem dla Bezdomnych Zwierząt uczniowie przeprowadzają zbiórki żywności i pieniędzy na zakup materiałów budowlanych na budy, leczenie zwierząt, karmę czy plety dla czworonożnych podopiecznych. Organizatorami są uczniowie pod opieką Doroty Mińkowskiej i Marioli Bednarskiej oraz Samorządu Uczniowskiego.

Współpraca z fundacją „Dziewczynka z Zapalkami” zaowocowała coroczną zbiórką pieniędzy w żyrardowskich marketach na rzecz dzieci z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej. Środki uzyskane podczas zbiórek są przeznaczone na wypoczynek letni dla potrzebujących dzieci. Akcję koordynuje Anna Kubicka.

Licealni społecznicy nie mogli przejść obojętnie obok tak dużej inicjatywy jak finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. Nasi uczniowie, pod opieką Magdaleny Bylicy-Pawlak i Anny Kubickiej kwestują w każdym finale Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. Drugą główną inicjatywą charytatywną, do której włączyli się licealiści, jest akcja Towarzystwa „Nasz Dom” Góra Grosza. Od kilku lat Samorząd Uczniowski pod opieką Agnieszki Przyjankowskiej organizuje w szkole zbiórkę najdrobniejszych pieniędzy. Wszak wiadomo, że grosz do grosza...

Młodzi ludzie angażują się także w te najtrudniejsze i wymagające dużej dojrzałości formy pomocy. W ramach wolontariatu Pomocna dłoń uczniowie Liceum pracowali w Domu Pomocy Społecznej przy ul. B. Limanowskiego w Żyrardowie. W latach 2007/2008 i 2008/2009 młodzież odwiedzała pensjonariuszy pomagając im nie tylko w codziennych czynnościach, ale często także stając się powiernikiem opowieści czy organizując koncerty muzyczne i wokalne.

Bliskie sąsiedztwo Oratorium ojców Salezjanów przy parafii pw. św. Cyryla i Metodego sprawia, że współpraca między Liceum a Ora-

torium jest bardzo ścisła.

Licealiści uczestniczyli w akcjach: „Adopcja na odległość” i „Nakrętka”. Ta ostatnia polegała na zbiórce plastikowych nakrętek. Pieniądze pozyskane ze sprzedaży surowca zostały przeznaczone między innymi na wózek inwalidzki dla potrzebującego dziecka.

Uczniowie pracują jako animatorzy w Oratorium, pomagają w przygotowaniu półkolonii „Zima z Bogiem”, obozów z udziałem dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, rajdów majowych, turniejów sportowych, pielgrzymek, prowadzą także zajęcia pozalekcyjne – m.in. pomagają w odrabianiu prac domowych.

Z inicjatywy uczniów zorganizowano dwa koncerty hip–hopowe, a po nich after party oraz mecz piłki siatkowej. Dochód ze sprzedaży biletów i licytacji został przekazany na leczenie nowotworu wątroby koleżanki z innej szkoły.

14 kwietnia 2008 roku w Liceum został powołany szkolny „Klub Ośmiu”, działający we współpracy z Fundacją „Świat na Tak”, działający pod opieką Magdaleny Bylicy-Pawlak. Młodzież skupiona w Klubie podejmuje wiele cennych i ważnych inicjatyw, angażuje się w działalność charytatywną i wolontariacką. Działalność „Klubu Ośmiu” jest na tyle rozległa, że nie sposób wymienić wszystkich działań, które podejmują młodzi społecznicy.

Sukcesem było zorganizowanie koncertu charytatywnego „Serca w dłoń”, z którego dochód został przekazany na leczenie licealistki chorej na nowotwór oraz mężczyzny chorego na zakrzepicę żylną. Koncert był starannie przygotowany. Młodzież tworzyła plakaty, przygotowywała bilety i reklamy, podjęto współpracę z Komendą Powiatową Policji, Strażą Miejską i Centrum Kultury. Zaproszono gwiazdy muzyczne. Akcję współorganizowała Fundacja „Świat na Tak” oraz fundacja „Zdążyć z pomocą”.

„Klub Ośmiu” współpracował z Polskim Komitetem Narodowym UNICEF w ramach ogólnopolskiej akcji Na ratunek dzieciom w Kon-go (styczeń 2009). Członkowie Klubu zaprosili do współpracy uczniów ówczesnej klasy 2E.

Ważnym elementem pracy społecznej była także współpraca ze stowarzyszeniem Wiosna, w ramach której wolontariusze zaangażowali się w ogólnopolską akcję charytatywną „Szlachetna paczka”. W ramach tej akcji brali udział w specjalistycznych szkoleniach prowadzonych przez przedstawiciela stowarzyszenia „Wiosna”. Potem szukali rodzin potrzebujących pomocy, diagnozowali potrzeby tych rodzin metodą ankietową, umieszczali zebrane informacje w internetowej bazie danych, odbierali prezenty od darczyńców i przekazywali je potrzebującym rodzinom. Akcja zakończyła się dużym sukcesem, a każda z potrzebujących rodzin uzyskała pomoc materialną. Nasi wolontariusze byli w całej Polsce najmłodszymi spośród wszystkich biorących udział w tej akcji (listopad/grudzień 2009).

Duża liczba wolontariuszy poświęca się bezinteresownej, systematycznej i indywidualnej pracy w takich ośrodkach, jak: Klub Środowiskowy „Dziatwa”, Ognisko Towarzystwa Przyjaciół Dzieci przy ul. Środkowej, Dom Dziennego Pobytu dla Dzieci Niepełnosprawnych przy ul. Armii Krajowej, Filia nr 2 Biblioteki Miejskiej w Żyrardowie.

Wolontariusze biorą również udział w szkoleniach i obozach szkoleniowych. W czasie minionych wakacji dwoje z nich uczestniczyło w obozie szkoleniowym dla instruktorów oraz kandydatów na instruktorów wolontariatu Fundacji „Świat na Tak”.

RADA PEDAGOGICZNA W ROKU JUBILEUSZOWYM 2010/2011

Genowefa Milczarek – dyrektor, Beata Stawicka – wicedyrektor, Alina Nowakowska – wicedyrektor do 30 sierpnia 2010 roku

Bożena Adamczuk (język rosyjski), Adrianna Adamiak-Kwietniewska (wychowanie fizyczne), Tadeusz Asiński (fizyka, informatyka), Jadwiga Bartoszevska (geografia), Mariola Bednarska (język łaciński, bibliotekarz), Magdalena Bylica-Pawlak (psycholog), ks. Henryk Chibowski (religia), Michał Ciecharowski (wychowanie fizyczne), Danuta Czyżewska (język angielski), Danuta Domińska (wychowanie fizyczne), Anna Dudkiewicz (wiedza o kulturze, język łaciński), Ewa Fatalaska (język niemiecki), Małgorzata Gałęzewska (geografia), Bożena Gąsiorowska (język polski), Sławomir Jakubiak (wychowanie fizyczne), Hanna Józwiak (biologia), Anna Kornowska (matematyka), Norbert Kościelniak (religia), Anna Kubicka (pedagog), Paweł Kwietniewski (wychowanie fizyczne), Jakub Lament (język angielski), Barbara Lenczewska (język niemiecki), Agata Lepieszka (język angielski), Sławomir Maszewski (historia, wiedza o społeczeństwie), Ewa Matuszewska (technologia informacyjna, informatyka), Dorota Mińkowska (chemia), Renata Nalej (język polski), Karolina Nowakiewicz (język polski), Danuta Osuchowska (psycholog), Danuta Paluchowska (podstawy przedsiębiorczości), Agnieszka Przyjankowska (historia, wiedza o społeczeństwie), Dorota Radziszewska (wychowanie fizyczne), Krystyna Roźniak (matematyka), Beata Sadowska (matematyka), Kinga Sałaj (język polski), Monika Schotkosky (język francuski), Marcin Mariusz Szewczyk (historia), Agata Szustakiewicz (język angielski), Katarzyna Szyndler-Sosnowska (język łaciński, bibliotekarz), Marcin Śledź (wychowanie fizyczne, technologia informacyjna), Ewa Trzaskowska (język polski), Cezary Waclawek (fizyka), Jacek Waclawek (fizyka), Agnieszka Wilk (język angielski), Jadwiga Wojtkowska (geografia), Eugeniusz Wojtkowski (przysposobienie obronne), ks. Marek Wyszomierski (religia), Katarzyna Zagrajek (wychowanie fizyczne), ks. Tomasz Zieliński (religia), Elżbieta Żaboklicka (historia, wiedza o społeczeństwie)

Pracownicy administracyjni:

Jadwiga Krynicka, Krystyna Szlaga

Pracownicy obsługi:

Dorota Kobylska, Ewa Kubaszewska, Barbara Łapińska, Teresa Maciejewska, Małgorzata Nowecka, Jerzy Nowecki, Małgorzata Obłąkowska, Grażyna Rosiak, Adam Szczechowicz, Alicja Szczechowicz, Jan Szczechowicz, Wiesława Zawadzka

SPIS TREŚCI

OD DIALOGU DO SPOTKANIA

Od dialogu do spotkania.....	8
Dialogi kultury w teatrze i dramacie.....	9
Wbrew stereotypom - prawdziwi trening antydyskryminacyjny i rzetelna szkoła dyskusji	11
Wielokulturowość jest bogactwem - udana młodzieżowa kampania społeczna.....	12
Pamiętajcie o ogrodach, Zróbmy to razem - ogród moich marzeń.....	14
Rozwojowa inicjatywa.....	16
W rejony smutnej pamięci.....	19

MY EUROPEJCZYCY

Klub Europejski 1998 - 2005.....	24
Po tańcu nas poznać.....	28
Europa zdrowych ludzi	32

INTERESUJĄCY I ZAINTERESOWANI

Szkolny konkurs multimedialny WITRYNA (2000-2002).....	36
Szkoła przedsiębiorczości.....	38
Lokalne Targi Książki.....	41
Co w bagażu?.....	43
Szkoła wrażliwości	45